47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 788 Կ. ՊՈԼԻՍ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՅՈՒՆՈՒԱՐ 21 3 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1904 17 ԶԻԼԳԱՏԷ 1321 — 21 ՔԵԱՆՈՒՆԸ ՍԱՆԻ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԱԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պոյազ Ալի Մասջէտի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն արուիր։

Մանկասիրաց Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنجه یومی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی : اوهانس قریم
اداره خانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 գր.	50 գր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԳԹՈՒԹԵԱՆ ՅԱՐԿԵՐ

ՍՎԱԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

Գութի և կարեկցութեան այն ազնիւ զգացումը, որով ընտանեկան թշուառութիւնները կը մեղմին և արցունքները կը սրբուին լացող աչքերէ, Եւրոպայի մէջ անբաղդաւորելիօրէն ընդհանրացած է և ամէն կողմ հիւանդանոցներ հաստատուած են։

Սակայն պզտիկ անդրադարձում մը մեր հոգեկան գործերուն վրայ, հերիք պիտի ըլլայ վերի՛ բաներս հաստատելու։ Միայն չմոռնանք. ողորմասրտութիւնը չի չփոթենք Գթասիրտութեան հետ։ Առաջինին մէջ կուտաս լումայ անգիտակ անոր գործածման կերպերուն, մինչդեռ վերջինին մէջ դրամէդ զատ գուրգուրանք և ուշադիր խնամք կը շնորհես տառապող հիւանդ հոգիի մը։ Աւելի պարզ իսօսելու համար ըսենք թէ, հուսա Պոլիսի և Իզմիրի հիւանդանոցներէն զատ ո՞ւր տեղ ունինք Գթութեան յարկեր, որոնց մէջ հիւանդներ պատսպարուին։ Գաւառներու մէջ մինչեւ հիմա լսուած և տեսնուած չէ Հայ հիւանդանոցներու գոյութիւնը։ Այնթապ հատ մը ունի, բայց այն մերը ըլլալէ աւելի օտարինն է, թողունք ասիկա հիմա։ Միայն տեսած կամ լսածէք գթութեան պզտիկ ընկերակցութեան մը գոյութիւնը ո՞ւ է տեղ, որ հաստատ սահմանի մը մէջ իրեն իտէալ ունեցած ըլլայ երթալ աղքատ հիւանդներ գտնել ցաւի և թշուառութեան անկողնոյն մէջ, ու սփոփել զանոնք նիւթական և հոգեկան խնամոտ պատսպարումի մը ենթարկելով։

Այս ամլութեան մէջ արտասովոր հրճուանքով մըն է որ յիշատակութիւնը պիտի ընեմ գաւառի այս անկիւնը, գթութեան պզտիկ յարկի մը, որուն մասին լրագրերը շատ քիչ անգամ կը գրեն և թերեւս անոր գոյութեան՝ շատերն իսկ անգիտակ են։ Եւ կարեւորութիւնը զոր պիտի տամ, գլխաւորաբար հետեւեալ քանի մը իրողութիւններուն մէջ կը իտանայ։ Նախ որ գթութեան այս տեսակ յարկի մը գոյութիւնը առաջին անգամն է որ կը տեսնուի գաւառի մէջ. երկրորդ՝ անիկայ շատ պարզ և նախնական վիճակի մը մէջ սկսելէ ետք այժմեան քիչ շատ կանոնաւոր դիրքին հասած է։

Ուրեմն ուշադրութեան պզտիկ տակնարկ մը սեւեռենք գաւառի այս անդրանիկ գթութեան յարկին վրայ։

1889ին քաղաքիս քանի մը բարեսիրտ անձնաւորութիւններ ընկերակցութիւն մը կը կազմեն իրենց մէջ, նպատակ ունենալով սրճարան և պանդոկներու մէջ թշուառութեան ցաւերու մէջ տուայտող հիւանդներու ձեռք կարկառել և խնամել զանոնք։ Ինչպէս կը տեսնէք սկզբնաւորութիւնը շատ պարզ և գործադրելի, իսկ վերջաւորութիւնը այնքան փայլուն յաջողութիւնով մը կը պսակուի։ Շատ փոքրիկ թիւով մը ճամբայ ելլող այս խմբակը, իրենց համար շաբաթական պայմանադրական վճարագիններ կ'որոշեն, որուն հասոյթին տարբեր նուիրատուութիւններ ալ միանալով, հետզհետէ աւելի լայն շրջանակի մը մէջ գործել կը սկսին. այնպէս որ օրին մէկը բաւական կլորիկ գումարով մը, կարող կ'ըլլան հիւանդները սրճարանէն հոն փոխադրելու համար տուն վարձելու։ Զուտ գութի ազնիւ զգացումէ թելադրեալ այս ընկերակցութիւնը քիչ ատենէն ընդհանուր համակրութիւն մը կը շահի ամէն կողմէն, այնպէս որ 1893ին կեսին մը կը գտնուի հիւանդանոց մը կանգնելու գաղափարով։ Շինութեան գործը կամաց կամաց առաջ կը տարուի։ Այլ ևս անկէ վերջ հետզհետէ յառաջդիմութիւն մը և կատարելագործում մը իր բաժինն ունենալով անոր մէջ այժմեան դիրքին կը բարձրանայ։

Սեբաստիոյ հիւսիսային կողմը, ամէնէն մաքուր և նոր թաղին մէջ ընդարձակ դեռնի մը վրայ փառաւոր շէնք մը ունի հիւանդանոցը՝ մօտ 5-600 լիրայի արժողութեամբ։ Շէնքը ամէն մասով հիւանդանոցի յարմար ըլլալէ զատ բաւական ալ շքեղութիւն մը կը միացնէ իր վրայ։ Ունի երկու բաժին, մէկը այրերու իսկ միւսը կիներու համար։ Թէեւ այս վերջինին համար յատկացուած բաժինը նորոգութեան կը կարօտի։ Առանձին սենեակներու և ընդարձակ սալօնի մը մէջ 40ի չափ հիւանդներ կրնայ ընդունիլ, որոնց իւրաքանչիւրին համար կան կոկիկ մահճակալներ, մաքուր անկողին և ճերմակ վերմակներ։ Ասկէց զատ հիւանդանոցը ունի իր առանձին դեղարանը և դեղագործը, բժշկական և վիրաբուժական բաւականաչափ գործիքներ, տեսուչ, սպասաւոր, խոհարար, որոնց իւրաքանչիւրը իր պաշտօնին մէջ հոգածու սպասաւորութիւնով մը ընդհանուր գուրգուրանք կը տածեն հիւանդանոցին հանդէպ, ուր տիրող մաքրութիւնն ու կարգապահութիւնը գոհունակ տպաւորութիւն մը կ'ազդէ ամէն այցելուի։

Հասոյթի աղբիւրները գլխաւորապէս բարեսէր ազգայիններու նուիրատուութիւններէն զատ 400ի չափ ալ բաժանորդներու շաբաթական 10-40 փարայի խոստացեալ վճարագիններն են, որոնք տարեկան պիւտճէին տեւական մէկ մասը կը կազմեն։ Տարեկան պիւտճէն 350-400 լիրայի մէջ կը խաղայ և իր հիմնարկութենէն ի սադին, չուրջ 14 տարուան մէջ, 1200էն աւելի հիւանդներ պատսպարած է, որոնց մէջէն մեռնողներու թիւը %ին 12էն անդին չանցնիր։ Այս համեմատութիւնը տակաւ կը քիչնայ։

Բժշկական տեսակէտով այնչափ նախանձելի դիրք մը չունի, իր մասնաւոր բժիշկը քաղաքիս ծանօթ բժիշկներէն տոքթ. Եր. Շիրինեանն է, որուն ամէն գովեստ արժանի է իր աշխատութիւններուն համար, որովհետեւ դրամական շատ ոչինչ փոխարինութեամբ մըն է որ կը վարձատրուի, թէեւ քաղաքիս մեծագեալ բոլոր բժիշկներն ալ պատրաստակամութիւն ցոյց կուտան հիւանդանոցի հաշուոյն համար անձնուիրաբար աշխատելու։ Սակայն ամէն բանէ առաջ հիւանդանոց մը իր սեպհական վարձուած բժիշկն ունենալու է նիւթական շատ զօրաւոր կապերով կապուած։ Որովհետեւ ձրիաբար աշխատող մը չի կրնար գոհացում տալ դրամով գործողին հետ բաղդատմամբ։ (*)

* * *

Ահա՛, գթութեան այս փոքրիկ յարկը՝ իր համառօտ նկարագրականովը, որուն տակաւին շատ թերութիւններ կրնան վերագրուիլ, սակայն ինչ որ ալ ըլլայ՝ քաջալերութեան և ընդհանուր համակրանքի արժանի է ան, քանի որ այս տեսակ յարկ մը ամէն թերութիւնէ զուրկ ըլլալու համար նիւթական բաւական խոշոր պիւտճէի մը կը կարօտի, որոյ մասին Հոգաբարձութիւնը սկսած է խորհելով հանդերձ միջոցներ ալ ձեռք առնել։ Եւ արդէն յառաջդիմութիւն մը և կատարելութիւն մը մօտ օրէն յուսալի է այս պզտիկ յարկին համար, որովհետեւ ուրախութեամբ կ'ըսենք որ քաղաքիս վեհ. կուսակալը մասնաւոր համակրանքով մը վերաբերելով հիւանդանոցին հետ, Նորին Վսեմութիւնն ու քաղաքապետութիւնը շատ անգամ հիւանդներ կը յանձնարարեն օրական 10 ղրշ. ծախքը իրենց քսակէն հոգալով։

* *

Եւ հիմակ, տակաւին մանուկի դողդոջ քայլերով յառաջացող այս տեսակ գթութեան յարկ մը, խրախուսական և նոյն ատեն ուրախալի երեւոյթ մը չէ՞ք գտներ։ Պէտք չեմ զգար ճառելու հոս երկարօրէն օգտակարութիւնը այս տեսակ յարկերու, գաւառներու մէջ ուր առողջապահական ոգիտութեան երեսէն ամբողջ կեանքեր կը խամրին, հոգիներ կ'ոչնչանան տարմովին։ Արդ ո՞վ չի պիտի ուզէ այս տեսակ գթութեան յարկի մը առատապէս նպաստել՝ անոր յարատեւութեան ու յառաջդիմութեանը համար, երբոր տրուած նպաստը գթութեան նման ազնիւ զգացումի համար է որ կը գործածուի։ Կը մնայ ուրեմն՝ յաջողութիւն և յարատեւութիւն մաղթելէ վերջ գթութեան այս պզտիկ տնակին, բաղձալ որ ունենայ ան իր նմանները ամէն քաղաքներու մէջ։

Սվազ — ՏԻԳՐԱՆ ՓԻՒՐԱՆԵԱՆ

(*) Վերջերս քաղաքս հասնող Տօքթ. Խոսրով Հէքիմեան՝ աշխատութեան կարեւոր բաժին մը և Տօքթ. Պայնտրրեան՝ անձնուիրութեամբ մեծկակ իրաւունք մը ունի Հիւ.ին վրայ՝ արժանի ամէն գովեստի։

ԸՆԴՀ. ՎԻՃԱԿԱԳՈՅՑ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՍԸՎԱԶԻ 1889 — 1903

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ. — 2 Ընդհ. Ժողովոյ դիւան, 5 Քննիչ Ծանձնախումբ, 9 Տնօրէն Ժողով։

ՊԱՇՏՕՆԷՈՒԹԻՒՆՔ. — 2 բժիշկ (այցելու), 1 Ներքին Տեսուչ, 1 դեղագործ, 2 սպասաւոր, 1 սպասուհի, 1 խոհարար, 1 հաւաքիչ։

ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ Ցուցիս 1է Ցուցիս 1	պատսպարեալ հիւանդներ Երկուքս		ընդհ. հասոյթ Ղրշ.	փր.	ընդհ. ծախք Ղրշ.	փր.
1889—90—1891	12	3	6142	20	2740	—
1891—1892	17	3	7625	35	5707	30
92— 93	41	7	7283	30	6501	15
93— 94 (1)	25	7	9074	—	12837	20
94— 95 (2)	23	4	7768	30	9738	—
95— 96	40	8	5830	5	5069	35
96— 97 (3)	49	9	9509	20	9653	35
97— 98 (4)	94	15	15415	35	15288	20
98— 99 (5)	106	16	20885	30	22204	10
99—1900 (6)	143	18	29864	30	29802	10
1900—1901	173	16	29655	5	29402	20
1901—1902	203	17	32346	5	30922	35
1902—1903 (7)	227	24	38307	—	34543	30
1903 վեցամեայ (8)	132	10	18320	15	17677	—
	1285	157	238029	20	231889	20

(1) Սոյն տարեշրջանին մէջ 77 լիրա Հիւանդանոցի գեղարանին հաշուոյն վճարուած
(2) » » » 19 » գեղարանի մնացորդ արժէք և 50 լ. շէնքի ծախս
(3) » » » 50 » ջուրի և աղբիւրի շինութեան ծախսուած
(4) » » « 100 » Հիւանդանոցի մեծ շէնքին » »
(5) » » » 100 » եւս » » » » »
(6) » » » 30 » » » » » »
(7) » » » 50 » » » » » »

(8) Թէեւ 60 լ. գումար մը պատրաստ կ'երեւնայ, նուիրուած գեղարանի մը վրայ Հիւանդանոցի հաշուոյն օրճարան մը կառուցուելով 90 լ. ծախսուած և ներկայիս 30 լիրայի բաց մը գոյացած է։

Մանօր.— Շինութեանց ձրի աշխատող գործաւորներու օրականները և այն նուիրատուութիւնք որ իրեղէն ըլլալով Հիւանդանոցի մէջ սպառած են, հաշուի առնուած չեն։

ԱՌԱՋԱՒՈՐԿՆԵՐ

ԲԵՐԱՅԻ ԱՐՀԵՍՏԱՆՈՑԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Մասնաւորապէս Բերայի աղջիկներուն համար մեծ բարեգործութիւն մը եղած է Արհեստանոցին վերբացումը, և այդ օգտակար հաստատութեան վարիչները յոյս կը ներշնչեն մեզ, և սա կատարեալ վստահութիւնն ու առողջ համոզումը գոյացընել կուտան թէ, մօտաւոր ապագայի մը մէջ պիտի կարենան անանկ նախանձելի դիրքի մը մէջ դնել այդ հանրօգուտ հաստատութիւնը, որ կարենայ հին արհեստանոցը յիշեցնել։

Ո՞ւր էր թէ ուրիշ կեդրոն թաղերու մէջ ալ, ինչպէս Սամաթիա Բրաւ կարծեմ, Գումգաբու, Սկիւտար, Գալաթիոյ և այլն, բացուէին նմանօրինակ հաստատութիւններ, և մեր աղջկանց արհեստական ճիւղին զարգացման մեծ դարկ մը տրուէր։

Բայց կ'ուզեմ քանի մը առաջարկներ ընել հոս, հաստատութեան օգտին համար։

Ա.—Կարելի չէ՞ արդեօք որ Արհեստանոցի յարգելի վարչութիւնը իր ծրագրին մէջ հաճի աւելցնել նաեւ գլխարկաչինութեան, ծաղկեչինութեան, օսլայագործութեան, կարկահի, գոբգաչինութեան և ներքնազգեստեղէնի արհեստները. որովհետեւ եթէ լաւ կը յիշեմ և եթէ չեմ սխալիր, ծրագրին մէջ առ այժմ կը գտնուի պուտուրի և ձեւ ու կարի և դերձակութեան ճիւղերու աւանդումը միայն։

Բ.— Դարձեալ կարելի չէ՞ արդեօք կրկին ու կրկին հրաւէրներ ուղղել աղքատ ու էմնաֆ ծնողաց իրենց աղջիկ զաւակներն ժամ առաջ ղրկելու, անչուշտ ձրի, աշակերտաց թիւը աւելցընելու համար, որովհետեւ անցեալ տարի հաղիւ 35—40 ոչ շատ չափաւոր աշակերտուհիներ կը գտնուէին. թիւ մը որ կարծեմ բաղդատութեան չի կրնար մտնել Բերայի նման թաղի մը բազմամարդութեան հետ։

Գ.— Եւ վերջապէս, ինչո՞ւ այսքան լուռ ու մունջ աշխատութիւն։ Շատեր ի զուր կը փնտռեն մամուլին մէջ Արհեստանոցի մասին ազդ մը, ազդարարութիւն մը, տեղեկութիւն կամ ձեռնարկ մը։ Ցարատեւ լռութիւնը դատապարտելի է կարծեմ։ Լաւ չը՞ըլլար որ Արհեստանոցի վարչութիւնը համաձայնութիւն մը գոյացնելով Բերայի մեծ-պողոտան գտնուող Հայ վաճառատանց գոնէ միոյն հետ, իր արհեստական ու ձեռագործական արտադրութեանց նմոյշներու ցուցադրումը (exposition) կատարել տայ անոր ապակեփեղկերուն մէջ, մանաւանդ մասնաւոր յայտարարութիւններով, ինչ որ Մանզումէ շատ անգամ կ'առաջարկէ Ս. Փրկչեան Որբանոցի արհեստական արտադրութեանց համար։ Ես մեծ հաւատք ունիմ թէ մէկէ աւելի վաճառատուներ գուցէ պիտի գտնուին որ սիրով պիտի ընդունին այդ ցուցադրումն ընել, քանի որ ասիկա մէկ կողմէն կրնայ մեծ պատճառ մը ըլլալ իրենց յաճախորդներուն բաղդատելու և միւս կողմանէ Արհեստանոցը իր գործառնութիւնները կերպով մը հանրութեան աչքին ի սես դնելով, իր գոյութիւնը մոռացութեան չի դատապարտեր երբէք։ Ամենափոքրիկ խանութ մը բացողը ետեւէ ետեւ, զանազան ու զարմանազան յայտարարութիւններ կ'ընէ, և շատ իրաւամբ, իր խանութը կամ ապրանքը կամ գործը հաչակելու համար ի լուր աշխարհի. մենք ինչո՞ւ մեր այդ միակ հաստատութեան, իգական գեղեցիկ մատներու արտադրած գործերէն գոնէ լաւագոյնները չի հաչակենք «ի ձայն փողոյ և թմբկի», և չի ցուցադրենք։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՍԸՎԱՃԵԱՆ

Բերա

ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

ՀԵՐՄԻՍԻՈՆ

Առաւօտեան թերթի մը մէջ Միշլէն Հաուզի և ամերիկեան վարժարանի մէջ կատարուած կրօնական հանդէսները նը-կարագրելով, ծայրայեղ յանդգնութեամբ կը համարձակիք քանի մը ղը-զարարիչ տողեր գրել բարեհիշատակ վեր. Ա. Կ. Պետիկեանի նկատմամբ, ըսելով թէ, ազօթակռիւի և քարոզակռիւի նորաձեւութիւնը վերարծարծեց, թէ եկեղեցւոյ բեմը պայքարավայր մը ըրաւ։։։ Նախ և առաջ, Տիար Հերմէս, պէտք է գիտնաք թէ ողբացեալ պատուելին օժտուած էր կարող քարոզչի մը այն յատկութիւններով որ ունկնդիրի մը իր մէջը կը զգացնէ. իր քարոզները ա՛նքան շինիչ ու ա՛նքան ազդեցիկ էին որ, ամէնքս ալ մեր գործած յանցանքները, սխալները կը յիշէինք։ Կարծեմ այս կէտը ըմբռնած չըլլալնուդ համար քարոզակռիւ(*) ա-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՈՆԸ

ՔԱՍԻՄ 294

ԿՆՃՈՈՏ ՀԱՆԳՈՅՑ Մը

ՎԷՊ

ՏԵՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԵՐՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՄԱՍ

(Քսան տարի եսէր)

Ե.

Մելինէի մեղմ պատասխանը քաջալերեց դեր-տնօրէնը որ քայլ մը եւս առաջ անցնելու դիտումով,

—Ինչո՞ւ համար հրաժարիք ընտանեկան կեանքէ, օրի՛որդ, ըսաւ, ե՛ս ինչո՞ւ հրաժարիմ, աս ինչ անել ճամբայ է, որուն հետեւած ենք երկուքս ալ, ինչո՞ւ չվայելենք աշխարհը ու իրարու փոխադարձ ընկերակցութիւնը...։

—Շնորհակալ եմ պարո՛ն, ընդմիջեց Մելինէի հաստատակամ շեշտով մը ոտքի ելլելով, մեր տեսակցութիւնը վերջացած կը համարիմ, նկատելով որ ուրիշ ըսելիք մը չունիք։

Օրիորդին այս ծանր դասը սթափեցուց խօսակիցը որ անմիջապէս իրականութեան անդրադառնալով,

—Ներեցէք օրիորդ, եթէ ձեզի անհաճոյ նիւթի մը վրայ խօսեցայ, ըսաւ, ա՛լ ուրիշ անգամ սրտէս կը վանեմ այդ զգացումը, միեւնոյն ժամանակ սակայն ձեր կատարեալ ներողութեան արժանացած ըլլալու համար կը խնդրեմ որ հաճիք ինձ վերադարձնել այն տխրասարսուռ նամակս զոր յուզման վայրկենի մը մէջ գրած էի։

—Իմ հասցէիս ղրկուած նամակները իրենց տէրերուն վերադարձնելու սովորութիւնը չունիմ. պարո՛ն, պատասխանեց Մելինէ, բայց քանի որ անոր պարունակութիւնը միասակար կը նկատէք ձեզի համար, պատուոյս վրայ խօսք կուտամ որ, այս գրութիւնը բնաւ չի գործածեմ ձեզի դէմ, եթէ սակայն դուք չսխալէք զիս։

Դեր-տնօրէնը կը հասկնար հիմա գործած սխալին ծանրութիւնը, զոր դարմանելու մտքով թէեւ այլեւայլ ձեւերու տակ մէկէ աւելի փորձեր ըրաւ ստորադրութիւնը Օր. Շարամովի ձեռքէն ետ առնելու համար, սակայն Մելինէ բոլորովին անդրդուելի մնաց, միշտ խոստանալով որ, իրեն համար միայն պիտի պահէ զայն առանց ուրիշին ցոյց տալու։ Դրամատէրը բոլորովին յուսաբեկ ու կոտրած սրտով՝ մեկնեցաւ, փոքրիկ մխիթարութիւն մը միայն ունենալով Մելինէի գաղտնապահական խոստումներէն։ Ուխտեց վերջնականապէս յոյսը կտրել միլիոնատէր աղջիկէն ալ, անոր հարստութենէն ալ, միեւնոյն ժամանակ միտքը դրաւ բնաւ չհետաքրքրուիլ Սեփոնով ու Սիրարփիով, որոնք քիչ մնաց այսչափ տարուան պաշտօնը ձեռքէն հանել պիտի տային։

Դրամատէրին մեկնելէն ետք Մելինէ անմիջապէս խորթ մօրը դիմեց ու իրենց տեսակցութեան արդիւնքը անոր հաղորդելով,

—Աստուած այս պարագային մէջ ալ օգնեց մեզի, ըսաւ, եթէ այս մարդը զինքը դատապարտող նամակը չգրէր ու ձեռքի տակէ գործել սկսէր, կրնար ամէն սպառնալիք ընել ու իր կամքին հպատակեցնել մեր ամէնքն ալ։ Օրհնեալ է Աստուած որ ինքնաբերաբար եկաւ ծուղակը ինկաւ, ասկէ ետք անիկայ մեզմէ թող վանայ։

—Կը կարծե՞ս որ Աստուած մոռցած ըլլայ Ցակոբիկն ու Սիրարփին, յարեց տիկին Շարամով դժոնանակութեան շեշտով, երկուքն ալ հրեշտակի սիրտ կը կրեն և բնաւ պատճառ չունին իրենց ծնողաց մեղքերը քաւելու։

Երկու. կիները մեծ վտանգ մը անցնողի զգացումներով երկարօրէն խօսակցեցան, կնոջական չարաճիճութիւնով մերթ ընդ մերթ ծաղրելով նաև յիսունոյց սիրահարին չարժուեւերը, հառաչները, դարձուածները ու սիրային առաջարկները։

Զ.

Միանձին արդէն իսկ ստացած էր Սիրարփիի մօր գաղտնի նամակն ու ներփակ տասնըհինգ հազար ոսկինոց չէքերը զորս գտնած էր դրամատունէն։ Ալ հիմա արգելք մը չէր մնացած գեղանի աղջկան հարս ըլլալուն։ Երկու ամուսիններ կրկին սկսած էին Սիրարփիի անծանօթ մօր ինքնութիւնովն զբաղիլ, որ հիմա ա՛լ աւելի առեղծուածային հանգամանք մը կ'ստանար, քանի որ բացարձակապէս համոզուած էին թէ, Օրիորդ Շարամովը չէր։ Հապա ո՞վ էր ուրեմն այս միլիոնատէր կինը որ տեղակ էր իրենց չուրջ անցած դարձածին և չարունակ ոսկի կ'առատաձեռնէր։ Այր և կին դիւրերերը մինչեւ լոյս այս հարցումով կը զբաղէին և չէին գիտեր թէ, պիտի գա՞ր արդեօք օր մը որ իրենց բարերարին ոտքերն համբուրէին։ Շարունակ նկարագրութիւնը կ'ընէին իրենց տխուր անցեալին և ալ աւելի բուռն թափով կ'սկսէին սիրել ու պաշտել Սիրարփին ալ, անոր մայրն ալ։

Շարամովները արդէն հաշիւ ըրած էին թէ, Անդրիական դրամատան նամակը ո՞ր օր կրնար հասնիլ Սեփոնի ձեռքը, ուստի իրենց ենթադրութենէն ալ չարաթ մը եւս, Մելինէ, Տիկին Շարամով ու Սարգիս՝ պաշտօնական այցելութիւն մը տուին միանձին ընտանիքին։ Արդէն այնչափ մտերմութիւն կար իրենց միջեւ որ, գրեթէ չարթուան մեծագոյն օրերը մէկեղ կը ճաշէին, բայց որպէս զի Սիրարփիի վարկը բարձրանայ, պաշտօնական դոյն մը տուին Շարամովներն իրենց այցելութեան, ուր Սարգիս իբրեւ տան մեծը խօսք առնելով, թուեց այս երկու ընտանիքներուն միջեւ տիրող քաղաքական մտերմութիւնը և ուրախութիւն յայտնեց որ Շարամովներու ու Աբրահամեաններու երկու սիրուած ու յարգուած դէմքերը՝ Ցակոբիկ ու Սիրարփի կարենան յաւերժացնելու համար իրենց ընտանիքներուն միջեւ տիրող մտերմութեան կապը, անբաժանելի սէր մը սկսած են տածել փոխադարձաբար զոր Շարամովները կը փափագին երջանիկ ամուսնութեամբ մը նուիրագործել, եթէ սակայն Սեփոն չ'ցնծէնտին ու ամուսինն ալ իրենց հաւանութիւնը տան։

—Ասիկայ այնպիսի պատիւ մ'է որ պատասխանեց Սեփոն արտասուաթոր աչքերով, մեր ընտանիքին երջանկութիւն ու բարօրութիւն չնորհելէ զատ, աշխարհի ամէնէն բարեբախտ հարսը պիտի ընէ նաեւ Սիրարփիս, քանի որ բացի տպագայ ամուսնոյն անզուգական ընկերակցութենէն, պիտի վայելէ նաեւ թէ Ձեր և թէ Տիկին ու Օր. Շարամովի պաշտպանութիւնն ու մայրական խնամքները։ Հետեւաբար Աստուծոյ օրհնութիւնը հայցելէ ուրիշ բան չենք կրնար ընել ես ու ամուսինս։

Երկու. կողմն ալ վերջին ծայր յուզուած, փղձկած էին։ Վարժուհին Սիրարփիի անծանօթ մայրը յիշելով կ'արտասուէր ու կը ցաւէր որ ինչո՞ւ զաւկին ասանկ երջանկութեան հասնելիք մէկ վայրկեանին ներկայ չգտնուէր։ իսկ Մելինէ ու տիկինը չէին կրնար իրենց արցունքը զսպել, յիշելով գեղանի աղջկան անցեալը, ու տեսնելով որ ի՞նչ խորհրդաւոր պարագաներու մէջէն կը նշանուի ա՛ն։ Սիրարփի ու Ցակոբիկ ալ ոչ նուազ փղձկած՝ իրենց ծնողաց արցունքներէն, յուզուած կացութեան մը մատնուած էին։

—Արցունքներուն վերջը բերէք, պուռայ Սարգիս, ինչ է աս, երջանկութեան ասանկ վայրկեանի մը մէջ ուր խօսիլ խնդալ, զուարճանալ սովորութիւն է, դուք լաց մը հանեցիք։

(Շարունակելի)

զոթակոիւ (*) նորահնար բառերով կ'որակէք զայն։ Արդէն Պետիկեան՝ Զորիկեանի հակազդել մտքէն իսկ չէր անցընէր։ Ներոպայէ վերադարձին երբ իր առաջին քարոզը կուտար, ի մէջ այլոց մասնաւոր շնորհակալութիւն յայտնեց Պատ. Զորիկեանի որ իր բացակայութեանը բեմը թափուր ձգած չէր։ Սակայն Զորիկեանի սակաւաթիւ կուսակիցները ամէն տեսակ հնարքներ կը բանեցնէին (*) Պետիկեանի դէմ, որ թողուց քարոզչութիւնը, սակայն ժողովուրդը չձգեց զինք։

Պատ. Պետիկեան հնչատմամբ Ձեր այն գրածը թէ՝ բեմը բանակոիւի վայր ըրած էր, հաւատացէք որ չատ ցաւ պատճառած է բոլոր զինք ճանչցողներուն։ Այնպէս կը կարծեմ թէ նոյն իսկ Ձեր պաշտօնատէրին, Ձեր քովը գտնուած են ճշմարտասէր անձինք, որոնք Ձեր երեսը վար առած են ա'յնքան բացարձակ խեղաթիւրումի մը համար։ Մինչդեռ արդեօք Պետիկեանէն աւելի ըմբռնած էր բեմին պաշտօնը, գործը։ Մինչեւ անգամ իր կեանքին մեացորդ վայրկեաններուն տքթ. Պարնըմի կ'ըսէր թէ, բեմէն ուրիշ բան չխօսուի, այլ միայն հոգիներու փրկութիւն։ Այս խօսքերը մենք իր անուշիկ բերանէն լսեցինք։

Կը խորհիմ թէ ինչ բանէ դրդեալ կարգ մը յեղափոխականներ կը տողէք այնպիսի անձի մը դէմ, որ այսօր բաժնուած է աշխարհէս իր եռին թողլով զինք սիրողներու և համակրողներու տասնաւոր խումբ մը։ Պատճառը շուտով կը յիշեմ։ Սրիտ. Քրիստ. ընկերակցութեան կիրակնօրեայ աղօթքի ժողովի մը մէջ, «Ես»ի նկատմամբ Պատ. Պետիկեանի դաղափարներուն դէմ կարգ մը հակառակ կարծիքներ գոռացնելէ վերջ, այս թերթին մէջ ալ հրատարակեցիք, որուն մէկ կարկեցուցիչ պատասխանը ստացաք Պետիկեանէն Բիւրակնի միջոցաւ։ Կ'երեւայ թէ անկէց ի վեր նոր առիթը գտաք անոր լարելի յիշատակին տուեր ածել ջանալով սիսիանք մը կրելու համար։ Այսչափ փոքրոգութիւն չէր սպասուեր Ձեզմէ։

ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՌՈՒՍԻԱՅԷՆ

ՅԱՆՁՆՈՒՄԻ ԹՈՒԱԿԱՆԸ

ՀԱԲՈՆԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԶՕՐԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

Թիւենձինի մէջ գտնուած Ռուսները կը յայտարարեն թէ այլ և խաղաղութեան համար իրենց ունեցած յոյսը կորած է, և յայտնապէս կը գուշակեն թէ մօտ է Պատերազմը։ Իրենց պատրաստութիւնները փութոյ պնդութեամբ առաջ կը տանին։ Սալլեր, Ջորիներ և ուտեստեղէններ կը գնուին Մանչուրիոյ մէջ բնակող Զինակիներէն ռուս բանակին համար։ Ճարտնական կառավարութիւնն ալ խիստ հրամաններ տուաւ Նաւատորմին արագ գործողութիւններու համար պատրաստ ըլլալ։ Պատերազմի ժամանակ, Ռուսական ռազմավարութիւնը պիտի ըլլայ նախ և առաջ շատ մօտը երթալ ճարտնական մարտանաւերուն, և զարնել զանոնք։

*** *Թոքիոյի ռուս դեսպանատան զինուորական կցորդը Բորթ Արթուրի ռուս իշխանութեանց հեռագիր զարնելով իմացուց թէ Ճարտնական Բանակը շարժման մէջ դրուած է։ Այս հեռագրին վրայ դէպի հիւսիս դրկուելու պատրաստ եղող ռուսական զօրագունդերը իսկոյն ճամբայ հանուեցան։ Բորթ Արթուրի ռուս կիներէն ինդրուեցաւ Կարմիր Խաչի Ընկերութեան միանալ իրրեւ հիւանդապահուհի։*

*** *Ծովակալ Ալեքսէյի տեսութիւններու կը սպասուի Ճարտնի յանձնուելուն համար Ռուսիոյ Պատասխանը։ Ռուս բարձրատիճան պաշտօնեայ մը կը յայտարարէ.— «Բնականաբար չենք կրնար պատերազմը արգիլել։ Ռուսիա ձեռքէն եկածը պիտի ընէ տեւական խաղաղութեան մը խորհիսը ընծայելու համար Ճարտնի, բայց վերջապէս սահման մը կայ ուրկէց անդին չենք կրնար երթալ։ Քօրէայի մէջ գրեթէ ամէն ուշադիր կը չնորհենք, և Մանչուրիոյ մէջ ալ կը ճանչնանք թէ Ճարտնի և թէ մեւ Տէրութեանց բոլոր դաշնադրական իրաւունքները։ Եթէ Ճարտն մերժէ մեր հաշտարար առաջարկութիւնները, աշխարհ Ճարտնի գլխուն վրայ պիտի դնէ բոլոր հետեւութիւններուն պատասխանատուութիւնը։»*

*** *Վերջին երկու չաբթուան մէջ թէ՝ Ռուսիա և թէ Ճարտն պաշտօնապէս հաղորդեցին Միացեալ Նահանգաց և Եւրոպական Տէրութեանց իրենց կացութիւնը ի մասին Մ. Արեւելեան Տագնապին։ Երկու Տէրութիւններն ալ հարկ տեսան այս ընթացքը բռնել հանրական և անկապակից զրոյցներուն առաջքը առնելու համար։ Կոմս Լամբստորֆ Ճարտնական դեսպան Մ. Քուրինոյի հետ տեսակցութեան մը միջոցին յայտարարեց թէ Ռուսիոյ պատասխանը այս չաբթու պիտի հաղորդուի։*

*** *Զինուորական իշխանութիւնք յատուկ Խորհուրդ գումարելով Բեթերբուրգի մէջ խորհրդակցեցան ռազմագիտական կացութեան վրայ։ Ռուս ծովակալ մը, որ Կայսրութեան խորհուրդներուն մէջ կարեւոր ազդեցութիւն մը ունի, խօսակցութեան մը միջոցին ըսաւ, «Ռուսիոյ պատասխանը ա'յնքան հաշտարար բնութեամբ պիտի ըլլայ, անկարելի կը թուի ինձի խաղաղիկ կարգադրութենէ մը տարբեր ընթացք գուշակել։ բայց վստահ չեմ, որովհետեւ բանակցութեանց վերջին պարագաներուն մէջ Ճարտնական կառավարութիւնը մոլար ընթացքի մը կը հետեւի։»*

*** *Միպերիական Հրացանակիրներուն 9, 10 և 11դդ. գունդերը Բորթ Արթուրէն մեկնեցան Եալու գետ։ Ծովակալ Ալեքսեվ ամէն օր խորհրդակցութիւններ կ'ունենայ զինուորական և քաղաքապետական իշխանութեանց հետ, թէեւ էնֆլուէնցայէ կը տառապի։ Նաւահանգիստներուն մէջ գիշեր ցերեկ աշխատութիւնները կը շարունակուին տենդոտ գործունէութեամբ։*

*** *Արժանթինէ գնուած Ճարտնական մարտանաւերը Սէյլանէն Ճարտնի լուրերը մեկնեցան։*

*** *Ֆրանսական Սիւլլի յածանաւը Մ. Արեւելք մեկնեցաւ։*

*** *Մաքեն հետեւեալ տեղեկութիւնը առած է Մ. Արեւելեան կացութեան վրայ.—«Քանի մը օրէն լուծում մը պիտի ստանայ Ռուսաճարտնական խնդիրը։ Անորոշ վիճակ մը չի յարմարիր մինչեւ վերջը ո'չ Ռուսիոյ և ոչ Ճարտնի։ Ռուսական Պատասխանին յանձնուելէն ետքը, այս ջղային ժամանակամիջոցը պիտի վերջանայ։ Անկարելի է ստոյգ թուական մը որոշել Պատասխանին յանձնուելուն համար։ Կրնայ ըլլալ յառաջիկայ Շաբաթ կամ Բշ։*

Երկու Տէրութիւնք իրենց սպառազինութիւնները կը շարունակեն շարունակ։ Ամէն աղբիւրներէ եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ կացութիւնը ծանրացած է վերջին օրերս, և Ճարտնական Բանակը շարժման մէջ դնելու հրամաններ արձակուած են։ Երկու կողմէն ալ երկու Տէրութեանց Բանակները և Նաւատորմիղները զիրար կը դիտեն և Ռուսիա պատասխանը կ'ուշացնէ դեռ քանի մը օր որպէս զի եռ Մեացած զօրքերը իրենց տեղերը հասնին։ Ռուսիա Քօրէայի մասին շատ մը զիջումներ ըրած է Ճարտնի, բայց հիմա խընդիրը բուն Մանչուրիոյ վրայ է, Ճարտն կը պահանջէ որ Բեքինի գերիշխանութիւնը ճանչցուի Մանչուրիոյ վրայ, և Զինաստանի ամբողջացուցիչ մասը նկատուի Մանչուրիան, բայց Ռուսիա այս պայմանին կը հակառակի, և ասիկա իսկ պատերազմական պարագայ մը կարելի է նկատել, Ռուսիա չի կրնար այլեւս մեկնել այդ գաւառէն։ Ամերիկա և Անգլիա այս պահուս կ'ըսուի թէ բանակցութեան մէջ են Ճարտնի հետ, ապագայ պատերազմին ինչ ինչ պատասխանատուութիւններուն համար։ Ռուսիա իր զինակից Ֆրանսային կարծիքը հարցուցեր է այս բանակցութիւններուն վրայ, և Ֆրանսա ալ յայտարարեր է թէ չի կարծեր որ Անգլիա և Ամերիկա յայտնապէս դաշնակցին Ռուսիոյ դէմ, բայց Ֆրանսա այսչափ միայն ըսեր է, և իր աշակցութեան մասին բոլորովին լուռ մեացեր է։

*** *Ռուսիա անոր համար կ'ուշացընէ դէպքը, որովհետեւ չատ խորհելիքներ ունի։ Դրամական վիճակին անկութիւնը, գիւղացի ժողովուրդին անկեալ վիճակը յարմար առիթներ չեն բնաւ երկարատեւ պատերազմի մը մէջ մխրճուելու։ Մանաւանդ որ Ռուս զինուորական ոյժերը պիտի երթան կուռիլ այնպիսի վայրեր, որոնք ցարդ անծանօթ են իրենց։ Ուստի նիւթական և բարոյական պատճառներով Ռուսիա պարտաւորուած էր այսքան խորհիլ Պատերազմին ձեռնարկելէ առաջ։*

(*) Տես Մանզումէ 46դդ տարի թիւ 532։

ԷՏՈՒԱՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՌՈՒՍԻԱ.— Բեռերսպուրգէ դարձեալ կը ծանուցուի թէ վերջնականապէս որոշուած է Էտուարտ Թագաւորին այցելութիւնը ռուսական արքունիքը և տեղի պիտի ունենայ Ապրիլի վերջերը կամ Մայիսի սկիզբները։ Ն. Վեհափառութիւնը Նիւա պիտի երթայ արքայական զբօսանաւով, և որովհետեւ այն միջոցին Ռուսական արքունիքը Բեթերհոֆ պիտի գտնուի, ընդունելութիւնը պիտի կատարուի Բեթերհոֆի մասնաւոր քարափին վրայ, Բրոնչթատի դիմացի կողմը։

ՀԷՐԷՐՕՆՆԵՐԸ.—Դերման հարաւային արեւմտեան Ափրիկէէն եկած լուրերը տագնապալից են դարձեալ։ Վերջին լուրին նայելով, Բաֆիրները Հէրէրօներուն միացեր են Օքահանտիայի մօտ։ Այս Բաֆիրները հաւանաբար Տամարայի լեռնաշխարհ ցեղերն են, որոնք Օմարուրուի արեւմտեան կողմը կը բնակին։ Գերման գաղթավայրին ամբողջ հարաւային մասը շարժման մէջ է։

*** *Գերման տեղեկալ Ֆոն Ցիւլով հետեւեալը կը հեռագրէ Ցուն. 20 թըւով.— «Խիստ կռիւ մը վերջ, բռնած եմ Օքահանտիան Ցնվ. 15էն ի վեր 200 հոգիով, և տակաւին կրնամ ժամանակ մը դիմանալ։ Թնդանօթի կը սպասեմ Հապիթէն, ինչպէս նաև թընդանօթաձիգ ջոկատի մը։ Մեր կորուստն է չորս սպանեալ և երեք վիրաւոր։ Թշնամին կորուստն է 20—25 սպանեալ։ Որովհետեւ 20 մէթր երկայնութեամբ կամուրջ մը կործանուած է, կ'սպասեմ Բարիպի գերման իշխանութենց լուր ղրկել վստահելի բընակիչներու միջոցաւ։»*

ԱՆԳԼԻԱՅԻՆ ԹԻՊԼԷԹԻ ՄԻՋ.—Հակառակ սաստիկ ցուտին փոխադրութիւնները կանոնաւորապէս կը կատարուին անգլեւնդիկ արշաւախումբին մէջ։ Անգլիացիք իրենց ուժերուն վրայ վստահ են թէ պիտի կրնան ջախջախել յարձակող Թիպէթցիները։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ վարչապետ Մ. Քոնպ, որ ստիպողական ընթացիկ գործերու պատճառաւ չկրցաւ Հանրապետութեան նախագահին ընկերանալ Ափրիկեան ուղեւորութեան ատեն, Զատկի արձակուրդէն օգուտ քաղելով պատրաստ մը պիտի ընէ Միջերկրականի մէջ և պիտի այցելէ հիւսիսային Ափրիկէի Ֆրանսական գաղթավայրը։

ՑԱՐՈՒՑԵԱԼԸ.— Բէլէրմոն-Ֆէուանէ հետեւեալը կը հեռագրուի.— 80 տարեկան ծերուկ մը, Ռուսմ, Մարթէնժ գիւղէն, որուն յուղարկաւորութեան կարգը չորեքշաբթի օր պատրաստուած էր, և որ իր թմբրական քունէն արթնցաւ յանկարծ երբ դագաղին մէջ կը դնէին զինքը, մեռաւ —այս անգամ իրօք— երէկ իրիկուն (Ցնվ. 28) ժամ 7ին։ Բոլորովին կմախք դարձած էր, որովհետեւ քանի մը տարիէ ի վեր կամ և սուրճ միայն կրնար առնել։ Բայց յամառ աշխատող մըն էր, իր անձնական չահերուն նախանձախնդիր, չարքաշ և բոլոր իր ջանքերը կ'ընէր ունեցածը աւելցնելու համար։ Արդէն ասկէց առաջ երեք անգամ թմբրած վիճակի մէջ ինկած էր։ Ամէն անգամ մեռած կը կարծուէր, և յուղարկաւորութեան համար ալ պատրաստութիւնները կը տեսնուէին։ Գ. Ռուսմ իր հրաժեշտի վերջին ողջոյները արուած էր իր ընտանիքին։ Հոգեւարքը բաւական երկար եղաւ, և վերջին ջղապրկութեան մը մէջ յանկարծ բրտանալով, այնպէս թուեցաւ թէ վերջին շունչը փչած էր։ Կիրակի օրուան հագուստները հագցուցին անոր, իսկ տուին փոսահարին, և ժամկոչը մահուան զանգակը պիտի հնչեցնէր երբ յանկարծ ծերուկը ոտք ելնելով իր պառկած տեղէն, գաւաթ մը կաթ ուզեց։ Իր որդին և աղջիկը, որոնք Բարիզէ եկած էին յուղարկաւորութեան ներկայ ըլլալու, և գեղեցիկ պակ մը բերած, կը գտնուէին անկողնին մօտ։ Կրնաք հասկնալ իրենց ապշութիւն։ Ռուսմ, որ կ'արթնանար տասներկու ժամ թմբրական քունէն, երկար ատեն խօսակցեցաւ զինքը տեսնել եկողներուն հետ, կատակներ ըրաւ իր թաղման պարարտութիւններուն վրայ։ Բայց երէկ իրիկուն սուրճ առնելէ վերջ, անդգայ ինկաւ։ Երբ բժիշկը հասաւ, մահը այս անգամ վերջացուցած էր իր գործը։»։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԵՆՆԱ, 1 Փետր.—Աւստրեւհունգարիոյ մաքսային և առեւտրական յանձնաժողովը շարունակեց քննութիւնը առեւտրական հարցերու, և մասնաւորապէս՝ օտար Տէրութեանց հետ սկսուելիք բանակցութեանց խնդիրը, բայց չկրցաւ վերջացնել իր քննութիւնը։ Գառաջիկայ նիստը վաղը տեղի պիտի ունենայ։

ԶԷԹԻՆԷԷ.— Սերպիոյ թագաւորին արտասովոր պատուիրակ Մ. Տրակէվիչ հոս հասաւ։

ՐԻՈ.— Երէկ արկածով պայթում պատահեցաւ «Բրինց Ալֆրդ» յածանաւակին ածուխին շտեմարանին մէջ. չորս հոգի վիրաւորուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Ազատականները յաջողեցան ընտրական նոր յաղթանակ մըն ալ ձեռք բերել։ Էր Պորոյի մէջ պահպանողական ընտրելին պարտուեցաւ 3177ի դէմ 3221 քուէով։ Պահպանողական մեծամասնութեան 590 քուէները կ'երևի թէ այժմ 44 ազատականի վերածուած են։

ԲԱՐԻԶ.—Ճարտնական աղբիւրէ եկած լուրեր Սակարանին մէջ ցոյց կուտային թէ Թոքիոյի մէջ զգալի թուլութիւն մը յառաջ գալու վրայէ։ Ճարտն չպիտի պնդէ եղեր որ Ռուսիա երաշխաւորութիւններ տայ Մանչուրիոյ մասին։

ՀՌՈՄ.— Այսօր կնքուեցաւ Անգլիոյ և Իտալիոյ իրաւաբանական դաշնագիրը։

—Գերմանիոյ և Իտալիոյ առեւտրական պայմանագրութեան մասին կարելի չըլլալով համաձայնութիւն գոյանալ գերման և իտալացի պատուիրակներու միջև, բանակցութիւնները առ այժմ դադրեցան։

ԲԱՄՊԱԿ

Երէկ հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ, Սեպտեմբերի 8.92 բլնս։

ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1904 00/2 Ցունվ. Երեքշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ցերեկ Առաջին օրան 37-37½ փարա
Մախլութ » 36 »
Սերթ էքսթրա, օրան 36-37 փր.
» միջին տեսակ 33-34 »

Այսօր ժամանեց Բումէլի 1 վագոն ցորեն մախլութ օրան 35—36 փարա։

Այսօր ժամանեց 9 վագոն ցորեն Անատոլ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քրմա Ա. պարկը 76 ղ.
» » Բ. և Գ. » 71-73 »

ԹԵՓ

Օրան 18 փարա։

ԳԱՐԻ

Բէյսուտկենճէ 11 ղրշ. գրիւը
Բումէլի 10¾ »

ՄԻՍԻՐ

Օրան 21-22 փարա ագտարմա։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԸ երէկ գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս Արք. Յովհաննէսեանի։ Ներկայ էին Տ. Վահրամ Արք. Մանկունի, Տ. Գաբրիէլ եպսկ. Ճէվահիրճեան և Շահպաղեան ու Սանտալճեան աւագ քահանաները։

1.—Վանայ Աղթամարի վանքին մատակարարութիւնը քննելու պաշտօն ունեցող Յանձնաժողովը հրաժարական ղրկած էր։ Ժողովը մերժելով անոր հրաժարականը որոշեց այս մասին կարեւորը գրել նաեւ Աղթամարի կաթ. տեղապահ Տ. Արսէն վրդ.ի։

2.—Աղթամարի կաթ. տեղապահը կը տեղեկագրէր թէ, Աղթամարի Տ. Պետրոս վրդ. Գրիգորեանը Խիզանի Ս. Խաչ վանուց վանահայր կարգուած է։ Ժողովը որոշեց հաստատել այդ անուանումը ու ասոնցմէ զատ զրաղեցաւ նաեւ ամուսնական և այլ խնդիրներով։

ՇԱՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԻ կառավարիչը Ս. Մենդեան ուսնին օրը փոխ-կառավարիչ Նիքոլաքի էֆ.ի և ոստիկանապետաց հաղարապետին ընկերակցութեամբ շնորհաւորական այցելութեան գացած է տեղւոյն Առաջնորդարանը։ Առաջ. փոխ. Տ. Վաղինակ վրդ. սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրած է Ն. Վսեմութեան, որ կէս ժամ տեսակցելէ յետոյ մեկնած է։ Ն. Վսեմութեան փափաք յայտնած է որ առաջնորդ Տ. Սմբատ Մ. վրդ. կարելի եղածին չափ շուտ վերադառնայ իր վիճակը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿՈՒՄՆ մը առնելով գրած էինք երէկ թէ, Բազէշի Գաւառ. Ժողովը պաշտօնական ըրած է տեղւոյն առաջնորդ Տ. Եղնիկ վրդ.ը։ Այսօր նոյն թերթը կը հերքէ այդ լուրը և կ'ըսէ թէ Տրապիզոնի առաջնորդ Տ. Եղնիկ վրդ. Պապաեանն է պաշտօնակն եղողը։

ԻԶՄԻՐԻ Քաղաք. Վարչութեան խնդրանաց և Կեդր. Տնտես. Խորհրդոյ յանձնարարութեան համաձայն, Իզմիրի հիւանդանոցի վերապատկան հինգ կարգ կալուածները, որոնք տեղւոյն նախկին առաջնորդ Գեր. Տ. Ներսէս Եպիսկ. Աւանեանի անուան վրայ կը գտնուէին. չաբաթ օր, փաստաբան Կ. Սօլախեան էֆ.ի գրասենեկի մէջ, յանկապէս հրաւիրուած խուսուս պաշտօնէից միջոցաւ և Տ. Ներսէս Եպիսկ.ի ներկայութեան, յիշեալ կալուածները նոյն հաստատութեան անուան վաղվանի վերածելու գործողութիւնը կատարուեցաւ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ մէջ երէկ եպիսկոպոսական Ժողով մը գումարուեցաւ եկեղեցական ծանօթ խնդիրներուն համար, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, ներկայ էին Տ. Բարթողիմէոս արք. Զամչեան, Տ. Գրիգորիս արք. Յովհաննէսեան, Տ. Վահրամ արք. Մանկունի, Տ. Գէորգ եպս. Երէցեան, Տ. Եղնիկ եպս. Ապահունի և Տ. Գաբրիէլ եպս. Ճէվահիրճեան։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը յաւուրց օրենութեան կոնդակ մը տուած է Շապին Գարահիսարի Առաջնորդ Տ. Սմբատ Մ. Վրդ.ի, տեղւոյն Մուշեղեան մայր վարժարանին չինութեան ծախքերուն նպաստելու համար։ Նուիրահաւաքութեան համար Տ. Սմբատ Մ. Վրդ.ի պիտի աջակցին Արմենակ էֆ. Փափազեան, Բարսեղ էֆ. Ղազարեան և Անդրանիկ էֆ. Գուլլուճեան։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐՅԻ Ցոյն ալ մը փափաքելով Հայ. Առաքելական եկեղեցին ընդունիլ ամուսնանալու համար Հայ երիտասարդի մը հետ, դիմած է Պատրիարքարան, պէտք եղած պաշտօնական ձեւակերպութիւնները կատարելու համար։

ՅԱՒՕՐ կը լսենք թէ, Սիմոն էֆ. Արխանեան, կնքած է իր մահկանացուն քսաներեք տարեկան Ծաղիկ հասակին մէջ։ Տարաբաղդ երիտասարդը, որ չատ փայլուն ապագայ մը կը խոստանար, Պէրպէրեան վարժարանի յաջողակ սաներէն էր, և կը զբաղէր ալիւրի առեւտրով։ Իբրեւ անուանի հացագործ, կարճ ատենուան մէջ փայլուն համբաւ մը չինած էր իրեն և նոր հնար հաց մը պատրաստած։ Զինքը մօտէն ճանչցողները գիտեն թէ ազնիւ բնութեամբ և ձիրքերով օժտուած երիտասարդ մըն էր ան, ու համակրելի եղած էր ամէն շրջանակներու մէջ։

Մանզումէի մէջ հրատարակած էր վերջին անգամ հացի պատրաստութեան վրայ ընդարձակ յօդուած մը։ Իր մահը խորունկ ցաւ մը պատճառած է ինչպէս իր պարագաներուն, նոյնպէս եւ զինքը լաւ ճանչցողներուն, որոնց ցաւակցութիւններուն մասնակից կ'ըլլայ նաեւ Խմբագրութիւնս։

Հանի Ցարութիւն էֆ. Արխանեան, Հանի Ձիվան (Թադէոս) էֆ. Արխանեան, Հանի Կարապետ էֆ. Արխանեան, Հանի Գէորգ էֆ, Արխանեան, եւ Գրիգոր էֆ. Թ. Արխանեան եւ համայն Արխանեան գերդաստանը ազգականք եւ բարեկամք ցաւոք սրտի կը ծանուցանեն զգառնաղէս մահը իրենց եղբօրորդոյն, որդւոյն, իրենց հօրեղբօրորդոյն եւ եղբօր

ՍԻՄՈՆ ԷՖ. ՄՀՏ. Թ. ԱՐԽԱՆԵԱՆԻ

որ յեռ երկարատեւ հիւանդութեան կնքեց իր մահկանացուն ի հասակի 23 ամաց։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի այսօր, Զատիկ Բաթթի, Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն մէջ ժամը 9ին (Ք. Թ.) ուր աղէն փոխադրեալ է հանգուցեալոյն մարմինը, ուրկէ պիտի փոխադրուի տեղւոյն Ազգ. գերեզմանատունը։

Շոգենաւը կամուրջէն կը մեկնի ժամը 8ին։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Սիմոն էֆ. Արխանեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։

Ազն. Հանի Ցարութիւն էֆէնտի Արխանեան 216, Ազն. Տէր և Տիկին Հանի Ձիվան էֆ. Թ. Արխանեան 324, Ազն. Տէր և Տիկին Հանի Կարապետ էֆ. Արխանեան 162, Ազն. Գրիգոր էֆ. Թ. Արխանեան 108 Ազն. Տէր և Տիկին Մկրտիչ էֆ. Հայրենեան 56։

Հանգուցեալ Դառնիկ էֆ. Համբարձումեան յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։

Ազն. Այրի Տիկին Մարիամ Գ. Համբարձումեան 324, Ազն. Կարապետ էֆ. Փափազեան 108։

Ազն. Եղիա էֆ. Շահպազ 216, Ազն. Տիգրան էֆէնտի Բաղդասարեան 108։ (Կնիք)

ՍԱՄԱԹԻՈՅ ԱՂԲԱՏԱԽՆԱՄԸ

Սամաթիոյ երից Թաղից Աղքատախնամի նախագահ Տնօրէն Խորհուրդը, ըստ հրաւիրանաց Թաղական Խորհրդոյս, անցեալ կիրակի, խորհրդարան ներկայանալով, փոխանցման գործողութիւնը կատարեց նորակազմ Տնօրէն Խորհուրդին հետ և տուամարներուն համաձայն թէ՝ դրամ, թէ պարտամուրակ և բոլոր գոյք ու կարասիք, յանձնեց նորակազմ Տնօրէն Խորհրդոյ։

Ուստի, Թաղական Խորհուրդս, կը խնդրէ Ձեր Ազնուութենէն, որ հաճիք ներկայս հրատարակել Ձեր Պատուարժան թերթին մէջ, յանդգնութիւն գայթակղեալ մտաց։

Մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Թաղական Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Գ. ՀԱՅՈՅԵԱՆ ԱՆՏՈՆ ԱՍԼԱՆԵԱՆ

Կարդալ Դ. Երես «Իւնիոն» Ապահովագրական Ընկերութեան ազդը

ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՐՍՆԻՔՆԵՐ ԵՒ ՆՇԱՆՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՐՍՆԻՔ

Յառաջիկայ երկուշաբթի օր հետեւեալ պսակադրութիւնները տեղի պիտի ունենան.

ԳԵՂԱՄ ԷՖ. ԳՕՋՈՒՆԵԱՆ
ՕՐ. ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ՄԱՆԱՎԵԱՆ
պիտի պսակուին
ժամը 6ին Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցին մէջ։

* * *

ԳԱՌՆԻԿ ԷՖ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
ՕՐ. ՀԱՅՏՈՒՀԻ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
պիտի պսակուին
ժամը 7½ին Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին մէջ։

* * *

ԱՐԹՈՒՐ ԷՖ. ԱՄԱՏՈՒՆԻ
ՕՐ. ՁԱՐՈՒՀԻ ԴԵՐՅԱՆԵԱՆ
պիտի պսակուին
ժամը 7ին Գումգապուի Մայր-եկեղեցին մէջ։

ՆՇԱՆՑՈՒԹԻՒՆ

ՕՐ. ԱՂԱԴԻՆ Պ. ՊՕՅԱՋԵԱՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ՄԿՀՏԻՐԵԱՆ
ԼՕՍԱԾԵԱԼՔ
ՄԵՐ ՁԵՐՄ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԱՄԵՆՈՒՆ ԱԼ

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

2 Փետրվար 1904

Ֆրանս. 3% 3% Français)	97 87
Բէժի (Tab. Turcs)	367 —
Օտմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	86 50
Երկթուղի (Lots Turcs)	128 —
Պանգ Օթթ. (Banque Ott.)	586 —
Թրանսվալ (Transvaal)	99 —

ԹԷՎԱՃԻՀԱԹ

Ճանիկ սանճակը միլիվարրդի մուավիսի իլլ. Սէրվէթ Պէթրաք է ֆէնտիէ թէրֆիէն բիւթպէի Սանիի սընրֆը սանիսի.

Տուլունը Ումումիյէ իտարէսի մուհասէպէի մէրքէզիյէ գալէմի խիւլէֆասընտան Ապտիւր Բահման էֆ.յէ բիւթպէի Մալիսէ թէվճիհ պույրուլմուշ տրը։

ԻԼՄԻՅԷ

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթինէ Մուտանիա գազասը Նիյապէթը չէրիսը դուրբէ Զիլգատէ սէնէ 1321 թարիխինտէն Մէնլիգ Նախի սապրգ ֆաղ. Անմէտ Մահիր էֆ.յէ.

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթինէ Բազար քէյ գազասը Նիյապէթի դուրբէ Զիլգատէ սէնէ 1321 թարիխինտէն Նալրվա Նախի սապրգ ֆաղ. Մէնմէ Թէվֆիգ էֆ.յէ թէֆվիզ օլունմուշ տրը։

ՆԸՇԱՆ

Բիլարը Հիւմայուն պալ թապաքերը Սահտ աղայա իւչիւնճի բիւթպէտէն Մէհմիտ Նըշանը զիյանը իսան պուրուլմուշ տրը։

ՆԵՐՔԻՆ

ՀԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ.—Գրեցինք արդէն թէ, Կայս. Իրատէ մը հրամայած էր Քաղաքապետութեան, ամէն միոց ձեռք առնել տեղական ցորենները բաւականաչափ մթերք մը միջոց պատրաստ ունենալու համար Պոլսոյ մէջ։

Քաղաքապետութեան կողմէ այդ առթիւ կատարուած քննութիւնները հաստատեցին թէ,

1.—Անկարելի է հոս Իզմիրի ցորեն բերել տալ, որովհետեւ անոր տեսակը չի յարմարիր վաճառականներուն։

2.—Էնկիւրիի նահանգին և Եզկատի գաւառին մէջ, տեղական պէտքերէն դուրս կան 160,000 քիլէի պատրաստ վաճառք, ինչպէս նաեւ Էնկիւրիի նահանգին զանազան կայարաններուն մէջ 400 վագոն ցորեն։ Սակայն փոխադրութեան ծախքերը նկատի առնելով վաճառականները քիլէ գլուխ 30 փր. պիտի կորնչնին, Պոլսոյ հրապարակին արդի գիներուն վրայ։

3.—Էնկիւրիի մէջ, ամիսը 4000 պարկ պատրաստուած ալիւրին Պոլիս առաքումն ալ յարմար չդտուիր։

Հային գինին աւելցուլն առաջքը առնելու համար ուրեմն, պէտք պիտի ըլլայ ամէն բանէ առաջ դիմումներ ընել փոխադրութեան ծախքերը թեթեւցնելու համար։

Քաղաքապետութիւնը այս մտօք գրեց Ներքին գործոց Նախարարութեան։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ. — Քիլի Նաւարանին մէջ չինուող երկու յածանաւերը պիտի ունենան ժամը 22 մղոն արագութիւն, 230ական ոտք երկայնութիւն, երեք ծխնելոյզ, երկու կայմ և երկու անիւ։ Ելեկտրականութեամբ պիտի լուսաւորուին։ Մարտին պիտի ծովի իջուցուին։

Քրուպի զինագործարանը սկսած է պատրաստել անոնց պէտք եղած թնդանօթները։

—Ֆիլատէլֆիայի մէջ չինուած Մէնիֆիլի յածանաւը փորձուեցաւ ամբողջ շաբաթ մը և ժամը 22 մղոն արագութիւն ցոյց տուաւ։ Մէնիֆիլի ճամբայ պիտի ելլէ մօտ օրէն։

ԻՍԼԱՄ ԿԻՆԵՐՈՒ հագուստներուն վերաբերեալ Կայս. Իրատէն հաղորդուեցաւ. բոլոր թաղերու իմամներուն և մուխթարներուն, ծանուցանելու համար ժողովուրդին թէ, այդ բարձրագոյն հրամանը պէտք է կէտ առ կէտ գործադրել։ Բոլոր նահանգներուն ալ հաղորդուեցաւ նոյն իրատէն։

ԱԹԷՆԻՈՒ օսմ. դեսպան Ռիֆաթ պէյ անցած չորեքշաբթի իրիկուն դեսպանատան մէջ հացկերոյթ տուաւ ի պատիւ Երկիրս թագաւորին որդւոյն՝ Նիքոլա իշխանին և իշխանուհիին՝ Էլէն մեծ դքսուհիին (Զարին քեռորդին) և Անտրէ իշխանին և Ալիս իշխանուհիին որոնք վերջերս Տարմշթատի մէջ ամուսնացան։ Ներկայ էին նաեւ արքայական պալատան վերատեսուչը և օտար դեսպաններ։ Էլէն մեծ դքսուհին և Ալիս իշխանուհին դեսպան Ռիֆաթ պէյի աջ ու ձախ կողմերը բազմեցան։ Սեղանէն ետքը մեծ պարահանդէս մը տրուեցաւ։ Դեսպանատունը ելեկտրական լամբարներով լուսազարդուած էր։ Էլէն մեծ դքսուհին պարեց դեսպան Ռիֆաթ պէյի և Ալիս իշխանուհին ալ քարտուղարներուն հետ։ Վերջին պարը տեղի ունեցաւ Քարմէնի եղանակով։ Կէս գիշերէն ետքը իշխանները ու իշխանուհիները մեկնեցան շնորհակալութիւն յայտնելով դեսպանին։

—Առաջիկայ շաբթու Ռիֆաթ պէյ հացկերոյթ մը և պարահանդէս մը պիտի տայ Զարին հորեղբօրորդւոյն՝ Ժորժ մեծ դքսուքին և կնոջը՝ Ցունաստանի թագաւորին աղջկանը ի պատիւ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ շրջանն հեծելազօրաց վաշտը, որ վերջերս զէնքի տակ կոչուած էր, ցրուեցաւ, կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանը շրջաբերականով մը, Բուսմէլիի Ցունաց մետրապոլիտներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ Ռումէն միսիոնարներու ընթացքին վրայ, որոնք իրենց թեմերուն մէջ հաստատուած են կրօնական բրօքանտայի նպատակով։ Շրջաբերականը կը խրատէ զանոնք թէ՝ խօսքով և թէ գիրով հակառակիլ անոնց մտադրութեանց։

—Ցունաց Պատրիարքարանին պաշտօնաթերթը կը գրէ թէ, Սինօդը իր վերջին նիստերէն մէկուն մէջ կարդացած է անկիլիքան երեց Կրանթրնի՝ Բեթերսպուրգի Ցունաց մետրապոլիտին ուղղած մէկ նամակը։ Այս նամակին մէջ անկիլիքան երեցը կը նշանակէ այն կէտերը, ուր օրթոտոքս և անգլեւամերիկեան երկու եկեղեցիներուն տեսակէտները կը միանան, և Սինօդին ուշադրութիւնը կը խնդրէ այս մասին։ Սինօդն ալ որոշեց այդ նամակին գոհունակութիւնը զրկել բոլոր օրթոտոքս ինքնագլուխ եկեղեցիներուն, որպէս զի անոնք իրենց կարծիքը յայտնեն։

ԱՑԱ-ՍՕՖԻԱՑԻ մզկիթը պիտի նորոգուի, կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ՔՆՆԻՉ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ.—Այլոնի և Արշիպեղագոսի ընդհ. գործառնութեանց քննիչ պետական խորհրդական ԶէհՏէթ պէյ և եկմական խորհրդական Էհսէմ պէյ առջի օր Իզմիրէն Պոլիս ժամանեցին։

—Պետական խորհրդական Շիւքրի պէյ տեղեկագիր մը մատոյց Բ. Դրան, Սամոսի մէջ իր կատարած պաշտօնին և քննութեանց մասին։

ՊԱԲԻՒԹ դեսպանատան Ա. Թարգման Յովհաննէս խան, որ մինչեւ իզմիր դեսպանին ընկերացած էր, երէկ Պոլիս ժամանեց։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ եկմական նախարարութեան հակակշռի դիւանին Տնօրէն Մ. Ժօպի, որ Հանրային Պարտքի Վարչութեան հրաւէրով Պոլիս եկած էր Դրոշմատուրքի Կանոնագրին կիրառութեան առթիւ լուսաբանութիւններ տալու համար, Բարիզ մեկնեցաւ։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Գոսովայի Նահանգին մէջ կարօտներու բնակարաններուն չինութիւնը աւարտած ըլլալով, հաշիւները և մանրամասնութիւնները մատուցուեցան Բ. Դրան։

—Զինուորական բարձրագոյն վարժարանէն շրջանաւարտ 4 հարիւրապետներ, երէկ Սելանիկ մեկնեցան, կայս. Գ. զօրաբանակին մէջ պաշտօնավարելու համար։

—Սուղէպօլուի և Ախթէբոլուի յոյն հասարակութիւնները Պարիզաքարան ղրկած նամակներով երախտագիտութիւն կը յայտնեն Կայս. կառավարութեան ձեռք առած միջոցներուն համար, որոնց շնորհիւ անդորրութիւնը վերահաստատուած է։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ.— Գուրպան Պայրամի մօտենալուն առթիւ, Կայս. Իրատէ մը հրամայեց միջոցներ ձեռք առնել բաւականաչափ ոչխար Պոլիս բերել տալու համար, որպէս զի միսին գինը չօղի։ Այս մտօք հրամաններ տրուեցան Նիկոմիդիոյ և Պանտրմայի գաւառակներուն։

ՄԻՒԲՈՊԱԶՆԱԿԱՆ աշխատանոց մը պիտի հաստատուի Երզնկայի մէջ։

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆՆԵՐԸ.— Պետական այն պաշտօնեաները որոնք դատաստանի ենթարկուելով անպարտ կ'արձակուին և ետքը պաշտօնի վրայ կը վերահաստատուին, կէս ամսթռչակ պիտի ստանան իրենց պաշտօնէ դադրելէն մինչեւ վերահաստատում։

ՀԵԼԼԷՆ դեսպան Մ. Կրիբարիս, այսօր Եգիպտոս կը մեկնի արձակուրդով։

ՍԸՎԱԶԻ կուսակալութենէն գաւառներուն և գաւառակներուն եղած զեկոյցներուն գրութեան կերպը բարձրագոյն հաճութիւն և կառավարութեան նպատակին հակառակ կերպով խմբագրուելուն, ձեւնհաս պաշտօնարանը նկատի առաւ այդ պարագան։

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ Բ. Թարգման և օտար մամուլի դիւանին տնօրէն Վսեմ. Նշան էֆ. Սէֆէրեանի կինն ու աղջիկը որոնք Գերմանիա գացած էին, դարձան։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խիվ Ապպաս Հիլմի փաշա շատ մը հետեւորդներով մեկնեցաւ, մինչեւ Սալում, անապատին մէջ պտոյտ մը կատարելու համար։

—Կէզիրէի մէջ չինուած անգլեւամերիկեան հիւանդանոցին բացումը կատարուեցաւ։

—Դատական միջազգային Խորհուրդը նիստ գումարեց Յնվր. 10ին Աղեքսանդրիոյ մէջ և զբաղեցաւ օրակարգի խնդիրներով։

ՄԱՂԱԿԱԽՏԸ.—Կայս. բժշկական մտաւորականներուն վերջին նստին մէջ խորհրդակցութեան առարկայ եղաւ Տանիմարքացի դիտունի մը ծաղկախտի բուժման համար հնարած մեթոտը, որ հիմնուած է ֆոսֆորաւոր ճառագայթներու վարման վրայ։ Հիւանդին դնուած սենեակին պատուհանները պէտք է փակել թանձր կարմիր վարագոյրներով, կամ կարմիր ապակիներ գործածելով։ Տօքթ. Սեղբոսեան յայտնեց թէ կարմիր ճառագայթները միքրոպասան յատկութիւններ ունին։ Այս միջոցով, կ'արգիլուին սպիներու կազմութիւնը և հիւանդութիւնը կը մեղմանայ։ Տօքթ. Ռիխթոֆորիտիս ալ յայտնեց թէ Արեւելքի մէջ կարմիր ճառագայթներու ազդեցութիւնը ծաղկախտին վրայ յիշեալ բրոֆէսէօրէն աւելի առաջ ճանչցուած է, քանի որ ժողովրդական դարմաններու մէջ ծաղկախտի համար կարմիր կերպասներ կը գործածուին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.—Ֆիլիպէի և Իսթանէվքայի միջեւ հանրակառքի երթեւեկութիւն մը հաստատելու համար թէեւ ծրագիր մը ներկայացուած էր Սոպրանիէին, բայց բերանացի ինչ ինչ բացատրութիւններ ալ տալու համար, Ֆիլիպէի կառավարիչ Մ. Մանոլով և քաղաքապետական խորհրդոյ նախագահ Մ. Միլէվ, Սոֆիա գացին։

ՀՌՈՄԻ մէջ գումարուելիք թղթատարական միջազգային համաժողովին օսմ. պատուիրակ կարգուեցաւ Թղթատարական ընդհ. տնօրէն Ֆախրի պէյ։

ՎԱՆԻ մէջ հանրակառքի Ընկերութիւն մը կազմելու մասին գումարուած յանձնաժողովը յայտարարեց որ աւելի օգտակար կ'ըլլայ թրամուէի գիծ մը չինել. ուստի որոշուեր է այդ մասին խորհրդակցութիւն կատարել։

ՀՐԵԱՆԵՐԸ.—Եգիպտական լրագիր մը Հրեաներուն վրայ խօսելով կը գրէ. — «Հրեաները աշխարհի և ոչ մէկ կողմը անդորրութիւն կը վայելեն։ Միայն Օսմ. երկիրներու մէջ լաւ ընդունելութիւն կը գտնեն։ Օսմ. երկիրներու ամէն մէկ անկիւնը գտնուած հրեայ հասարակութիւնը ուզածին պէս աշխատելու ազատ է։ Ո՛չ աւելորդ տուրքի և ոչ ալ մասնաւոր կանոններու ենթակայ է։ Իսլամ ու քրիստոնեայ ընակիչներու հաւասար իրաւունք կը վայելէ։ Օսմ. երկիրները ապաստանարան մը կը կազմեն Հրեաներուն համար։ Ուստի Հրեաները պարտաւոր են իրենց վարժարաններուն մէջ և ուսանողներուն սորվեցնել Օսմ. կառավարութեան աչխարհանուէր գթութիւնը ու արդարասիրութիւնը. նաեւ պէտք է ամէնքն ալ աշխատին իրենց իրենց մայրենի լեզուն ուսանիլ թուրքերէնը»։

ՀԱՆՐԱՑԻՆ ՊԱՐՏՔԻ Վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ, 1890ի %4 բրիորիթէ պարտաթուղթերուն 27րդ վիճակահանութիւնը, ինչպէս նաև 1890ի %4 Օսմանիէ պարտաթուղթերուն 28րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուին 31/13 Փետրվարին, Հանր. Պարտքի Վարչութեան մէջ։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԵՒԱՆ կը ծանուցանէ.— «Թէնպէքիի %4 Բրիորիթէ փոխառութեան պարտաթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ, թիւ 22 կտրօնը, որուն պայմանաժամը կը լրանայ 1904 Փետր. 1/14ին, ինչպէս նաև 1904 Յնվր. 1/14ի վիճակահանութեան մէջ չահած պարտաթուղթերն յառաջիկայ Փետր. 1/14էն սկսեալ պիտի վճարուին Օսմ. Կայս. Պանքայի Բարիզի, Լոնտոնի և Պոլսոյ կիշեներէն։

Մ. ԲԱԲԻԻԼ ՄԵՆԷՍ Պոլսէն մեկնելէ առաջ այցելեց նաև Կայս. Թանգարանը և իր հիացումը յայտնեց։ Տընօրէն Համի պէյի ըսաւ թէ, մտադիր է Կայս. Թանգարանին հնութեանց վերայ խօսիլ այն գիրքին մէջ զոր պիտի գրէ իր ճամբորդութեան վրայ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Եղանակին սկիզբէն մինչեւ Յնվ. 23, Իզմիր ժամանեցին 359,000 պարկ Սուլթանիէ չամիչ, որուն 340,000ը ծախուեցաւ և 19,000ը պատրաստ մնաց։ Անցած տարւոյն նոյն շրջանին մէջ ժամանած էին 218,000 պարկ, ծախուած էին 211,000 և պատրաստ մնացած էին 7000 պարկ։

ՌՈՒՍ դեսպան Մ. Զինովիէվ Պէօյիւքտէրէի Յոյն աղջկանց վարժարանին աշակերտուհիներուն նուիրեց ձեռագործի զանազան առարկաներ և թղթեղէններ։

ՕՍՄ. ՅԱԽՃԱՊԱԿԻՆԵՐԸ. — Դոնիայի նահանգին մէջ յախճապակիի ճարտարարուեստը չքաղաքերուելուն հետեւանքով հետզհետէ անգործութեան կը մատնուի, և եթէ այսպէս շարունակուի, բոլորովին երեսէ պիտի ձգուի այդ կարեւոր գործը։ Կայս. կառավարութիւնը նկատի առնելով այս պարագան, որոշեց պէտք եղած ձեռնտուութիւնը ընել այդ արհեստաւորներուն և հին գործատեղիները վերակազմել։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԽԱՐԴԱԽ ՄՆԱՆԿ.—Պոլիս Պաղչէ Դարբ. հաստատուած Զահմանիտիս եղբարց սնանկութիւնը խարդախ հաչակուեցաւ եղեռնադատ ատեանին կողմէ։ Հաստատուած է որ սնանկները, որոնց դրամագլուխը 1000 ոսկին չէր անցներ հրապարակէն 15,000 ոսկիէն աւելի իւրացուցած են և 12,000 ոսկիի բաց մը ունին։ ասոնք տուն փոխադրած են մեծաքանակ թաշկինակ եւայլն և ուրիշներու ծախած են. 1300 ոսկիի ապրանք ալ հակառակ հանգի տակ առնուած ըլլալուն գրաւ դրած են Բերա, Սթրանկիլոյի վաճառատան. %10 միայն առաջարկած են տալ պարտապահանջներուն, և վերջապէս 600 ոսկի արժէքով մուրհակները պահած են։ Դատարանը որոշեց տեղակները քննել և ետքը քննել սնանկութեան գործը։

ՍԻՐՈՑ ՅԱՒ.— Պոլիս, Պին պիր Տիրէքի կողմը, մուհալլէպիի Ալիի խորթ զաւակը Ֆաթմա, տարիէ մը ի վեր նշանուած էր Տէվէլուցի Զէյպէք օղլու Ալիի։ Ժամանակ մը ետք Ալի հրաժեշտ առաւ իր նշանածէն, իր երկիրը մեկնեցաւ որպէս զի դրամ վաստակի ու անմիջապէս գայ կարգուի։ Ամիսներ անցան և Ալիէն ձայն ձուն չելաւ։ Դեռատի Ֆաթմա խենթի պէս կը սիրէր իր նշանածը և ամէն օր կ'աղօթէր հասնելու համար այն ժամուն երբ պիտի վայելէր իր Ալին։ Ֆաթմա գրեց երկու անգամ, սակայն Ալի պատասխանեց թէ գիւղէն աղջիկ մը պիտի առնէր։ Հէգ նշանածը յուսահատեցաւ, գիշեր ցորեկ կը մտածէր, կ'ուլար։ Մնողին մխիթարութիւններն ու խորհուրդները ո և է արդիւնք չտուին։ Որոշած էր այլեւս չապրիլ. առջի օր վերջապէս ինքզինքը նետեց ջրհորը։ Մայրը անոր բացակայութենէն կասկածելով խոհանոց իջաւ։ Ֆաթմայի հագուստներն և մուճակները հոն էին։ Անմիջապէս հակցաս տխուր իրողութիւնը և սկսաւ պոռալ կանչել. սակայն ամէն բան լմնցած էր։ Դժբաղդ սիրահարին դիակը միայն հանուեցաւ։

ՇՈՎԻ ԱՐԿԱԾ.—Ամերիկեան «Պէլկրավիան» շոգենաւը որ արմտիք բեռցած Պոլսէն մեկնած էր, չորեքշաբթի օր խրեցաւ Աթէրիտայի առջեւ, Սելանիկի ծոցին մէջ։ Հէլլէն շոգենաւ մը և երեք փոքր առագաստանաւեր արկածեալ նաւին ապրանքներուն մեծ մասը առին. իսկ Տարտանէլէն գացող նաւամիջ մը դայն աղատեց յաջորդ օրը։

—«Արոսգոլոս» շոգենաւը որ քարիւղ բեռցած էր, Վառնայի առջեւ ընկրկեցաւ փոթորիկէն։ Նաւաստիները աղատուեցան։ Բարիւղի 10,000 թիթեղեայ տուփեր հաւաքուեցան ծովէն։

—Ախբը Գաբուի առջեւ խրած ձօճ Մարիսքն շոգենաւին վերնայարկը ճեղքուած է, իր մթերքին, ցորենին և գարիին ջուր ծծելով ուռած ըլլալէն։ Անկարելի ըլլալով ազատել շոգենաւը, մաս մաս պիտի քակուի։ Այս նպատակով բանակցութիւն կատարուած է սուլտանի մը հետ, որ հասոյթին %30ը պիտի առնէ։ Երեք օրէ ի վեր, շոգենաւը մաս մաս կը քակուի։ Շոգենաւը 30,000 ոսկիի ապահովագրուած էր։

ՀԱՅՃՈՑԻ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ. — Բերա, Զիլէքճի փողոց Մարիի հանրատան երեք դիցուհիները Բամէլիա, Բալիոբի և Ակլայիա, իրենց հետը առնելով Պարգեւի հանրատան սպասաւոր Նիքօն, աղջի գիշեր դիմակաւորուեցան և Բանքորթայի պարահանդէսը գացին։ Երբ լոյսը ճեղքուեցաւ, լանքհունայ մը առջեւնին ձգած և գինով վիճակի մէջ Տօլապ Տէրէի ճամբան ձեռք առին։ Ֆիրուզ Աղայի մօտ, Ապտի անուն մարդ մը, ուրիշ բարեկամի մը հետ, մօտեցաւ Բամէլիայի և անոր ականջին քանի մը բան փսփսաց։ Ասկից կուր մը ծագեցաւ և Ապտի քաշելով դաշոյնը մխեց դայն աղջկան զանազան կողմերը։ Զարագործը կը փնտռուի։

ՄԱՀՃՈՒ ԱՐԿԱԾ.— Ունդաբանի ալիւրի գործարանին բանուորներէն Երզնկացի Ալի, մեքենան մաքրած ատեն թեւը խլել տուաւ, և սկսաւ դառնալ։ Մինչեւ որ մեքենան կեցուցին դժբաղդ գործաւորը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ գլուխէն և ուրիշ տեղերէն և քիչ ետքը մեռաւ։

ՁՄԵՌԸ. — Վանէն կը գրեն թէ մինչեւ վերջին շաբաթները գարնանային օդեր ընելէ ետքը բաւական ձիւն տեղացած է, բայց անցած տարուանին հետ բաղդատելով ձմեռը թեթեւ է։ Անցած տարի ջերմաչափը զէրոյէն վար 15-20 աստիճան ցոյց կուտար, մինչդեռ այս տարի 5-6 է։ Շրջակայ գաւառակներու մէջ ալ ձիւն տեղացած է։ Էրզրումի ու Արճէշի միջեւ այնքան շատ ձիւնած է որ թղթատարական փոխադրութիւնները դժուարութեանց կը հանդիպին։

—Տիարպէքիրի մէջ, վերջերս, առատ ձիւն տեղացած է, քանի մը տարիէ ի վեր նմանը չտեսնուած կերպով։

ԳՈՒՄ-ԳԱԲՈՒԻ ԱՂԲԱՏԱՆԱՄԸ

Ցուցակ Նուիրատուներու Կաղանդի առթիւ

Ամէն, Ս. Պատրիարք Հայր՝ 120 ղրշ. Գեր. Տ. Գէորգ Եպս. Երէցեան՝ 95 ղր., Գեր. Տ. Մեսրոպ Արքեպիս. Սուքիասեան 21 և Տ. Ներսէս Եպիս. Աւանեան 20 ղրուշ։ Վեհ. Գրիգոր խան Շամտանճեան՝ 108, Ինկլիզ Միշըն Հաուզ՝ 60, Կարապետ Բամպուքճեան՝ 60 ղրշ., Բարեսէր Ոսմ՝ ձեռամբ Մկրտիչ էֆ. Ինճէեան՝ 45, Յարութիւն Քէսմիրճեան՝ 54 ղրշ., Սեպուհ Տէմիրճեան 47½ ղրշ. Անթուան Գալանճեան, Տիկին Թագուհի Մարիրոս Թէլեան, Ս. Պողոսեան Եղբարք, Մկրտիչ Պէզաղեան, Իրանոս Իրանոսեան, Մկրտիչ Ուզունեան, Ճամճեան Եղբարք 40ական։ Պողոս Ալպոյաճեան, Երուանդ Զարբհանէլեան, Թադէոս Պէկեան, Յարութիւն Իւթիւճեան, Խաչիկ Խանճեան, Խաչիկ Ֆէսճեան, Խաչիկ Սինանեան, Եղիազար Կիւլմէզեան, Յակոբ Բանթարճեան, Սարգիս Բէշկէկեան, Մկրտիչ Յովսէփեան, Մագասու-Օնիկ, Մեսրոպ Պէշլիքճեան, Մկրտիչ Մէշլիքեան, Համբարձում Քէրիմեան, Ս. և Յ. Փափազեան Եղբարք, Տիկին Նեմզար Պէյազճեան, Երուանդ Պէյազճեան, Յովհաննէս Մոստիչեան, Կարապետ Սրիֆեան, Կարապետ Առապճեան, Սերովբէ Եավրուեան, Մկրտիչ Ինճէեան, Տօքթ. Ատիլեան, Գրիգոր Մէհէրեան, Արշակ Խնդիրեան, Կոզմոս Պէշլիքճեան, Մինրան Տ. Ահարոնեան, Գրիգոր Վարժապետեան, Յակոբ Գոստիկեան, Յակոբ Սինանեան, Վիշէն Մինասեան Մկրտիչ Ճիզմէճեան, Օնիկ Մերզաեան, Երուանդ Խառնակեան, Յովհաննէս Փէշտիմալճեան, Խաչիկ Մարգարեան, Տիգրան Եէլքէնճեան, Սարգիս Պարսամեան, Աւետիս Ալէմեան, Թադէոս Դալաֆեան, Յովհաննէս Թէլլալեան, Կարապետ Պասմաճեան, Կարապետ Պէրպէրեան, Մելքոն Գալէնտէր, Յարութիւն Աբբա-Մարկոսեան, Մարտիրոս Լուիֆեան, Յակոբ Աճառեան, Յարութիւն Սիմոնեան, Մարգար Պէզազեան, Գաբրիէլ Դերձակեան, Աւագ Պարոնվարդեան որդիք, Կիւմիշեան եղբարք, Տքթ. Մուքթաֆեան, Սուքիաս Բէյլիզեան, Տքթ. Վարդանեան, Համբարձում Մարգարեան, Տէր և Տկ. Դէորգ Ալիքսանեան, Սարգիս Տիլսիզեան որդիք, Սարգիս Թէլֆէեան, Կարապետ Այճեան, Նազարէթ Հէօքէլէկեան, Բարսեղ Քէշիշեան, Սինէմ Փէշտիմալճեան որդիք, Կարապետ Փափազեան, Յովհաննէս Եէկէնեան, Նիքոթ Պարոնեան, Սիմէոնքերիմ Պաղատասարեան, Պաղտասար Տէյիրմէնճեան, Ադամ Վարդեան, Սերովբէ Թագաւորեան, Եղիազար Ժամակչեան, Պարսիկ և Գրիգոր Բէշլիմանեան, Մարուքէ Ծիրէնկեան, Կիւմիշեան եղբարք, Պողոս Պալֆեան, Բիւզանդ Շեր.Ղանեան, Սիմէոնքերիմ Գաբալեան, Սիմոն Խաչիկեան, Պետրոս Անդրանիկեան, Մինրան Անապարճեան, Յակոբ Նշանեան, Մինրան Իբրանոսեան, Գաբրիէլ Պալըքճեան՝ իր եղբօր մահուան առթիւ, Սարգիս Մեծատուրեան՝ իր ամուսնութեան առթիւ և Ոմն՝ 20ական։

(Շարունակելի)

ԱՑՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

ԲԱՐԻԶ, 2 փետրուար.— Բեդերաս պուրկէն կը հաւատան թէ, Ռուսիոյ պատասխանը Փետր. 5էն առաջ պիտի հասնի Թոքիո։ Յիշեալ պատասխանը խաղաղութեան նպաստաւոր պիտի ըլլայ կը կարծուի։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ և Անգլիոյ միջև հինգ տարուան պայմանաժամով եղած իրաւարարական դաշնագիրը երէկ ստորագրուեցաւ Անգլիոյ Հռոմի դեսպանին և Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին կողմէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Կալկաթայէն կը հեռագրեն թէ, հոն տեղի ունեցած բորբոքումի մը հետեւանքով քառասուն հոգի մեռած են։

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՄԵՍ. Մ. ԷՖ. ԵՕՍՄԱԼԵԱՆ (գործակալ Պրուսա).—Ստացանք 72 ղրշ. Իրլիքճեան էֆ.է։

ՄԵՍ. ՂԵՒՈՆԴ ԷՖ. ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ, (Թանթահ, Եգիպտոս).— Ստացանք ձեր ղրկած 25 ֆր.ը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

Յունվար 19/1 Փետր. 1904

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	93.35
Ամէնէն բարձր գինը	94.12
» վար գինը	92.27½

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	124.37½
Երէկուան բարձր գինը	125.62½
» վար »	124.—
Քարափ	505.
Քրէտի Ֆոնսիէ Էֆիրքիէն	268.
Թրանսվալ	94.
Պանք Նաս. կրէս.	441.
Թրանսվայի Բաժնեթուղթ	6.10
Բէյթիի պարտաթուղթ Ֆրանք	—.
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ. Ա.Ո.	11.92
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.36

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղրշ.էն	ղրշ. փր.
Մէճիտիէ արծաթ	108.05
Անգլիական ոսկի	110.
Ֆրանսական ոսկի	87.16
Քրիմից	51.
Նոր մէթալիք	104.20
Բօլ	90.10
Բուպլի թղթադրամ	8.61
Լոնտոն 3 ամիս	110.10
Բարիզ »	22.82

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ,,Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

21 Յունվար 1904 18

ԼՔ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՂԻՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ժ.

Հոկտեմբերի վերջին օրերը Ռ. մարքիզը, որուն մէկ չահեկան նամակը մէջ բերած էինք արդէն, հետեւեալը կը գրէր իր պաշտպանեալ Վիպէռի.

«Մեծ աղա՛յ, ի պատիւ ըսեմ թէ, վերջին նամակդ այնքան հետաքրքրութիւնս արթնցուց որ, իմ ձանձրոյթի սոսկալի վայրկեաններս փարատեցիր։ Ատիկայ քեզի՝ համար աղէկ եղաւ. ինծի քիչ մը զբօսցնելուդ համար քեզ պիտի պատկեցնեմ իմ կտակիս վրայ ի վնաս եղբօրորդիիս, խոշոր մարդ մը, որ վերջերս ինքզինքին ներեց իր ապատական գաղափարները փառաբանելու, իմ առջեւս։

«Այո, նոյն իսկ համարձակեցաւ ելեսիս տալ թէ դարուն մարդը չեմ։ Շո՛ւնչանորդի։ Ահա խօսք մը որ անոր երկու կամ երեք միլիոնի պիտի նստի։ Իմ դարուս մարդը չե՞մ... Ինչո՞ւ. որովհետեւ ըսի Արթուա փողոց, փոխանակ Լաֆիթ փողոցի։ Ինծի՛ ինչ ատոնք։

«Իմ ժամանակիս մարդը չըլլա՛ւ... ե՞ս... բայց ես ոչ միայն ներկայ այլ եկող դարո՛ւն ալ մարդն եմ և անոր մասին սիրուն բաներ ալ կրնամ ըսել հիմակուց...

«Բայց ահա իմ ընտանեկան գործերէ կը ճառեմ քեզի։ Կը զառանցե՞մ, ի՞նչ կ'ընեմ, թէ ինքզինքս կը... ձերբակալեմ, քանի որ գաղտնիք մը կայ մէջերնիս, զոր դուն երեւան պիտի հանես, Պ. Վիպէռ։ Դուք այս բանին լաւ հետազօտիչն էք։ Բայց մենք մեղի դառնանք։

«Բաւական մտածեցի քու ծրագիրդ վրայ, որուն մասին գրած էիր ինծի։ Խօսքը մէջերնիս, այլանդակ է ան, անկարելի, տխմար... բայց կը յաջողի ալ գուցէ։

«Ախ, եթէ կա Բէ փողոցի քու գեղանի այրիդ Բարիզուհի մը ըլլար, պիտի ըսէի ձեզի. — Ի զո՛ւր, իմ աղուոր բարեկամս, այդ կինը անկարող է լաւ ելք մը տալ առանկ ձեռնարկի մը. առաջին առթիւ իսկ պիտի ձգէ փախի ձեզի, և պիտի մնաք առաջուան պէս։ Բայց Իտալացի մը է, հիւսիսցի՛ Իտալուհի մը, ձենովացի մը։ Այդ կիներով կրնայ պարծիլ մարդ. անոնք այլասերած չեն ինչպէս շատ մը հայրենակիցները, ինչպէս բոլոր մերինները։ Ատոնք սալօնի պուպրիկներ չեն, կինե՛ր են, ճշմարիտ կիներ։ Ուստի առաջ գնա քու այդ կնոջդ հետ, ելքի մը պիտի հանիք, ասիկայ ե՛ս է որ կ'ըսեմ։ Անիկայ ձեզի պիտի վերադարձնէ Սավարին, զայն պիտի բզիկ բզիկ ընէ և կտորը չպիտի ձգէ։

«Բայց ըսէ ինծի թէ, ընդունե՞ց քու այդ ծրագիրդ։ Վերջին տեղեկութիւններդ ամէնէն հետաքրքրական տեղը կը մնայն։ Կարծես թէ թերթն մը կը գրես, նոր ժամանակներու սիրուն նիւթի մը վրայ։ Շո՛ւտ, չո՛ւտ, բառ մը ըսէ՝ որ տեղեկանամ Տիկին Վիտալի հետ ունեցած վերջին տեսակցութեանդ արդիւնքին։ Իմ տարիքիս մէջ, աւա՜ղ, միայն իրեն կողմը կը տանէ մարդ, ինքն իր հաշուոյն միայն կ'ապրի։ Ուրիշներու համար ապրելու մասին օգնեցէք ինծի. աղէկ գիտնալու էք որ, ինծի պէս մարդիկը չեն մոռնար իրենց մատուցուած ծառայութիւնները։ Ձգտիսարինելը նոր ժամանակներու գործ է։

«Ե. Գ.—Ֆրանսական կառավարութեան արդի վիճակը կարծեմ չպիտի ներէ քու մեծամեծ ծախքերուդ։ Ասոր համար կրնաք վրաս չէք քաշել առանց հոգ ընելու. այլ ես պէտք չունիմ խնայողութիւն ընելու իմ սա անչափ եղբօրորդիիս համար։ Ես իմ ժամանակիս մարդը չըլլա՛մ. ե՛ս. անարժանը. բայց պիտի տուժէ՛...»։

Վիպէռ փութաց պատասխանել. — «Պարոն մարքիզ, առջի առտու գացի Տիկին Վիտալի տունը, ինչպէս որ ըսած էի։ Այս անգամ չսպասեցի։ Կինը անմիջապէս եկաւ միացաւ ինծի և աշխուժօրէն ըսաւ.

«—Երկար ատեն խորհեցայ, և որովհետեւ ուրիշ ճար չկայ, կ'ընեմ պիտի ընդունիմ ձեր ծրագիրը։

«—Շատ աղէկ, տիկի՛ն պատասխանեցի։

«Ցետոյ առանց աւելի ժամանակ անցընելու, դէմ դիմաց նստանք և վիճաբանեցանք խել մը մանրամասնութիւններու վրայ։

«Երկու ժամ ետքը զատուեցայ անէկց և անմիջապէս գործի սկսայ։

«Պէտք էր միջոցներ պատրաստել և թշնամիին կացութիւնը ուսումնասիրել, որպէս զի կարելի եղածին չափ շուտ ելքի մը հասնինք և առաւելութիւնով յարձակինք։

«Վերջին նամակիս մէջ խօսած էի Բէլաժի տ'Էրմոն անուն հաճոյասէր կնկան մը վրայ։ Բսած էի թէ ան Սավարիի հետ կապուած է, և բացատրած էի անոնց յարաբերութեան բնութիւնը։ Այդ տ'Էրմոն կնիկն է որ մտադրած եմ նախ սկսիլ. անոր տանը մէջ է որ, եթէ ծրագիրներս յաջողին, Տիկին Վիտալ և Սավարի իրարու պիտի հանդիպին առաջին անգամ։

«Աչքաւսիկ թէ ի՞նչպէս յաջողցուցի այդ հանդիպումին գործը։

«Երէկ ժամը 2ին, Պլանշ փողոց, 10 թիւ, Բէլաժիի դուռը դարկի։

«Եթէ անոր սանդուխին վրայ ինծի հանդիպէիք, հաւատացէք, Պ. մարքիզ, ձեր բոլոր նրբատեսութիւնով և դիտելու կարողութիւնով չպիտի կրնայիք ճանչնալ զիս։ Բոլորովին նոր մարդի մը մէջ մտած էի։ Օտարականի տարազ հագած էի, ապուշի տիպար մը, եթէ երբեք կը ներէք որ այս բացատրութիւնը գործածեմ։ Այն տեսակ վիճակի մը մէջ էի որ, ամէն կին որ քիչ մը բանէ կը հասկնայ, զիս տեսնելուն պէս պիտի գոչէր. «Ինչ աղուոր փեթտուելիք հաւ մըն է...»։

«Հնաւասիկ արդուզարդս, երկու բառով։ Սեւ բրտէնկոթ, փողկապ և բաճկոնակ. գորշ տաբատ մը, ձեռնոց, գլխարկիս վրայ քօղ մը, փայլուն կօշիկներ, ոսկիէ երկայն շղթայ մը բաճկոնակիս վրայ, փողկապիս վրայ ադամանդեայ ասեղ մը, աջ ձեռքիս մէկ մատին վրայ դարձեալ ադամանդէ մատնի մը, զոր բացը կը ձգէի, և ոսկի գլու

«ՄԱՆԶՈՒՄԻ»Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ 182

ՎԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱՒՊԵՏԸ

ԷՔ

ՀԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼԵՏԱՓՈՇՈՒԹԻՒՆ

11

Խօսակցութիւն

Վալանթէն կիյուա, զոր մեր ընթերցողները կը ճանչնան արդէն, կը բնակէր, կամ, աւելի ճիշդ խօսելու համար հինգ վեց տարիներէ ի վեր կը թափառէր Նոր-Մեքսիկայի և Թէքսասի ընդարձակ անտառներուն մէջ։

Առաջին անգամ տեսնուած էր ան Բուէնոսիս չրջակայները, Առօքանցին հետ, վագրի որսորդութեան ելած։

Այս երկու մարդիկը սահմանագլուխին ամէնէն յանդուգն որսորդներն էին։

Շատ անգամ, երբոր բաւական մուշտակներ ձեռք ձգած կ'ըլլային, անմիջապէս քաղաք կը տանէին ծախելու, ուրկէ գոյացած դրամով կը վերանորոգէին իրենց պէտք եղած գնդակներն ու փամփուշտները, և նորէն կ'ելնէին որսի։

Ութը և մինչև իսկ տասնրհինգ օրուան համար պայմանագրութիւն կը կնքէին կալուածատէրներու հետ, անոնց հօտերը քանդող գիշատիչ անասունները փճացնելու համար։ Բայց, անմիջապէս երբ կատաղի կենդանիները կը բռնուէին, ու անոնց ի գլուխ, կալուածատէրներէն դրամ կ'ստանային, հրացանին ուսերին զարկած՝ կ'առնէին կը քալէին։

Ոչ ոք գիտէր թէ ո՞վ էին ատոնք և ուրկէ եկած։

Վալանթէն և իր բարեկամը ամէնէն խորունկ լռութիւնը կը պահէին իրենց կեանքին պատահարներուն մասին մէկ բան մը միայն մատնած էր Վալանթէնի ազգականութիւնը։ Իր ընկերը ղինք Ռուբօնեքի կ'անուանէր, բառ մը որ Օքաղ հնդիկներուն կը վերաբերէր և կը նշանակէր քաջասիրտ։ Վալանթէն իր կուրծքին վրայ կը կրէր Պատուոյ Լեգէոնի խաչ մը։

Այս որսորդներուն գործադրած ամէն տեսակ արիութիւնները անհամար էին, անոնց վրայ կը խօսէին բոլոր բնակիչները ադ տեղուանքին ու անոնց բռնած վագրերուն թիւը ոչ չափ ունէր ոչ սահման։

Բաղդը զանոնք բերած էր օր մը Տօն Միկէլ Զառաթին գիւղաց արտակարգ պարագայի մը մէջ և անկէց ի վեր անոնց միջեւ լաւ յարաբերութիւններու անընդմիջեալ շարք մը հաստատուած էր։

Մէկ բառով, Տօն Միկէլ, մրրիկի գիշեր մը, իր կեանքը կը պարտէր Վալանթէնին, որ կայծակնահար ըրած էր Մեքսիկացիին ձին, այն վայրենին երբ, ան կատաղեցած ոն խենդեցած սոսկումէ, չի հնազանդելով ոչ տիրոջը ձայնին և ոչ ալ սանձին, անդիմադրելի կերպով գետնաքարշ կ'ընէր իր ձիաւորը դէպի անսահման անդունդ մը, ուր վայրկենապէս պիտի գահավիժուէր և պիտի լմննար իր տիրոջը հետ։

Տօն Միկէլ երդուընցած էր յաւիտենական երախտագիտութիւն մը իր ազատարարին։

Վալանթէն և Ռիւռիմէլլա դատարակները եղած էին կալուածատէրին աղաքներուն որոնք, իրենց կարգին խիստ մտերմութեամբ կը վարուէին անոնց հետ։

Շատ անգամ Տօն Բալլո, անոնց ընկերակցութեամբ երկար որսորդութիւններ կ'ընէր մարգագետիններուն մէջ, ու անոնց կը պարտէր իր ճարտարութիւնը զէնք գործածելու և ձի զբաղելու մէջ։

Տօն Միկէլի և որսորդներուն միջև գաղտնի բան գոյութիւն չուներ։

Անոնց իր ծրագիրներուն անչահադէտ խորհրդակիցներն էին, անշահադէտ՝ անոր համար որ, անոնք բան մը միայն սկզբունք ըրած էին իրենց ու կը փափաքէին, այն ալ անապատի ազատութիւնն էր։

Սակայն, հակառակ իրենց միջեւ տիրող անբաժանելի բարեկամութեան և համակրութեան, հակառակ իրենց մտերմութեան հիմը կազմող վստահութեան, Տօն Միկէլ և կամ իր պատակները երբե՛ք բան մը կրցան հակնալ այդ երկու որսորդներուն նախնեաց կեանքին վրայ։

Տօն Միկէլ, շատ անգամ, հետաքրքրութենէ աւելի՝ չանախնդրական տեսակէտով, խօսքեր մէջ կը բերէր հասկնալու համար, սակայն Վալանթէն միշտ յետս մղած էր ատոնք անանկ ճարտարամտութիւնով մը որ Տօն Միկէլ չէր վիրաւորուեր և չէր վշտանար։

Իսկ Ռիւռիմէլլա, հնդկական ստոյգ անզգածութեան մէջ թաղուած, իրեն եղած բոլոր հարցումներուն խորհրդաւոր կերպով գլուխը կը թափուէր առանց բառ մը պատասխանելու։

Վերջապէս, կալուածատէրն ու քանտիրը դադրած էին իրենց բարեկամներուն գաղտնիքին հետամուտ ըլլալէ, քանի որ անոնք չէին ուզեր յայտնել։ Անոր համար անոնց բարեկամութիւնը պաղած չէր սակայն և միշտ միևնոյն հաճոյքով էր որ Տօն Միկէլ կը վարուէր որսորդներուն հետ, ամբողջ ամիսներ բնակարանէն հեռու մնալով թէ որսի ելած պահերնուն և թէ անկէ ետքը։

Մեքսիկացին և Վալանթէն կրակարանի մը քով նստած էին, մինչ Ռիւռիմէլլա, իր դանակով կը զբաղէր Տօն Միկէլին զարկած երկու ինձերը բզկտելով։

—Է՛հ, ըսաւ Տօն Միկէլ խնդալով, ալ համբերութիւնս կը հատնէի ու կը սկսէի հաւատ ընծայել թէ մոռցած ըլլալու էիք ձեր ժամադրութիւնը։

—Գիտէք որ երբէք չեմ մոռնար, պատասխանեց լրջութեամբ Վալանթէն, աւելի կանուխ չի գալուս պատճառը սա է թէ հիւղակէս մինչև հոս համբան բաւական երկար է։

(Շարունակելի)

ՓԱՍՏԱՌԱՆ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Պոլսոյ առաջնակարգ փաստաբաններու կարգին մէջ, Յարութիւն էֆ. Գայսէրեան նշանակելի տեղ մը կը գրաւէ և հրապարակի վրայ ծանօթ անուն մը ունի, իր տաղանդներու տարիներու գործունէութեան շնորհիւ։

Կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատեր, ըլլայ Շերիի, Հուգուգի, Թիմարէթի և կամ Ճէզայի վերաբերեալ և անձնուիրաբար տեղեկութիւններ և լուսաբանութիւններ կուտայ իրեն դիմող ամէն անձի։

Մասնաւոր ընդունակութիւնը ունի աւելտարական կնճռոտ խնդիրներ կարգադրելու և աւելտարական կորսուած իրաւունքները վերահաստատելու։

Իր վարձքը միշտ կանխիկ չէ և նոյն իսկ շատ անգամ խնդիրը իրաւախոնարհաբար վերջացնելու կը ջանայ։

Մասնաւոր գումարի մը փոխարէն տարեկան կամ վեցամսեայ միոյսի մը մէջ կը վարէ ո և է անձի մը դատական գործերը։

Անոնք որ կ'ուզեն ձեռնհաս, կարող, համաձայնող և պատուաւոր փաստաբանի մը հետ գործել, պէտք է դիմեն Պարպը Ալի Ճաssէսի, Մուսուլ խան թիւ 22—23—24, առտուան ժամը 3էն 6 և իրիկունը 10էն 12։

ՈՍԿԻ ՄԻԵՍԱԼ, ԲԱՐԻԶ 1900

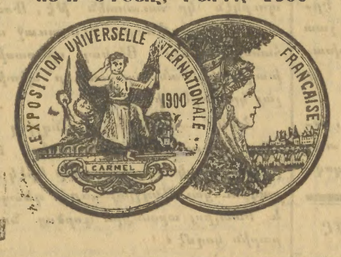

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ-ՔԱՐՄԷԼ ԸՆԿ.

ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻՆԵՐ ԵՒ ՔՕՆԵԱՔՆԵՐ

ՌԻՇՕՆ ԼԸ-ՍԻՕՆԻ (Պաղեստին) մեծ մառանցներէն

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ. — ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԵՒ ՄԲԵՐԱՆՈՑ

Ղալաթիոյ Քարափը, Սիրէ Ֆրանսէզ, թիւ 145—147

Բարիզի բժշկ. կաճառին բրօֆէսէօր Ժ. ԲՈՒՇԷԻ
Պոտոյի գիտական կաճառէն Բրօֆ. ԿԱՅՕՆԻ
Համպուրկի քաղաքապետութեան քիմիագէտ Ս. Է. ՆՕԲԻ և այլ նշանաւոր գիտուններու վկայութեամբ,
ՄԵՐ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ

ԲՆԱԿԱՆ, ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆՈՂ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

ՏՕՔԹԷՕՐ

ՎԱԼԱՆԹԷՆ ՆԱԼԲԱՍ

Վկայուած Բարիզի Բժշկ. Կաճառէն

ԿՆԱԽՏԱԲՈՅԺ — ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Մասնագէտ թոքային, ստամոքսային, լեարդի, աղիքի հիւանդութեանց, ինչպէս նաև գաղղիական և ջղային ախտերու։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առաւօտէն մինչև կէս օր Սիրքէճի «Թուրքիա» դեղարանը, և կէս օրէ ետք, իր մասնաւոր դարմանատան մէջ Բերա, թիւ 1, Բիւլիւք-Բարմաք-Դարբու փողոց։

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պոլիս, Պահչէ Դարբու, Պին Պիր Զէքիսի դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճատիէ, Տողրամաճը փողոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Դարբու, Պին-Պիր-Զէքիսին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՄՕՏԷՌՆ ՃԱՇԱՐԱՆ

Էսկի Զապթիէ ճաssէսի, Նորաշեն Ֆէրիս պէյ խանին գեսնայարկը

Գրապար ճաշարանի նախկին տէր Առաքել Տէբիկեան, որ կերակուրներու մաքրութեամբ ու համեղութեամբ գոհացուցած է բոլոր փափկանաչակ ստամոքսներու, այս անգամ Էսկի Զապթիէ ճաստէսի Նորաշէն Ֆէրիս պէյ խանի գետնայարկը ՄՕՏԷՌՆ անունով ճաշարան մը բացած է, ուր ամէն ճաշակի յարմար արեւելեան և արեւմտեան կերակուրներ պատրաստ կը գտնուին շաբաթուայ գիներով։

Ամէն անոնք որոնք մաքուր սպասարկութիւն և համեղ կերակուր կը փնտռեն, կրնան դիմել ՄՕՏԷՌՆ ճաշարանը որ ճոխաբար կահաւորուած ըլլալու առաւելութիւնն ալ ունի։ 10

ՐՈՏՈԼ

RHODOL

ՎԱՐԴԱՖԻԻՍ ԼՈՒՄՈՂԱԿԱՆ

Ռոտոլը բուսական է, վարդէ և անոր պէս առողջարար նիւթերէ բաղկացած է, և այնքան քաղցրաբոյր է և ախորժելի համ ունի որ տղաք իսկ ուրախութեամբ կը գործածեն։ Վաւերացած է Առողջապահական ժողովին կողմէ և նշանաւոր բժիշկներ կը գործածեն զայն ստամոքսի և աղիքներու խանգարման արդիւնք պնդութեան, արիւներթութեան և ասոնց նման հիւանդութիւններու դէմ։ Հնարիչ՝ Ուն Գարան Ազէպլէր Ճատէսի, Միւրիւվէթ դեղարանին տէր Երկի Արսոդուլիտես։ Գին 5 ղր.։ Կը գտնուի բոլոր մեծ դեղարաններու մէջ։ 30—9

ԳՐԱԳԻՐ ՄԸ

Թուրքերէն կարդալու, գրելու և թղթակցելու քաջալարմ անձ մը որ մաքուր ալ գիր ունի և կրնայ նաև թղթակցութիւն ընել հայերէն լեզուով, կը փափաքի պաշտօն ստանձնել համեստ ամսականով մը։ Ցիչեալ անձը օրէնքի և փաստաբանական գործերու ալ տեղեակ ըլլալով կրնայ այս հիւղին մէջ ալ օգտակար ըլլալ։ Դիմել Խմբագրատուն։

ՅԱՔԱՐԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

ՄԵԾ ՀԱՍԱՏՈՒԹԻՒՆ

Դուքգսբու 27 եւ Պալի-Փաշա 50

ՅԻՎԱՆ ԷՖ. ՏԱՎՈՒՏԵԱՆ՝ իր երկար փորձառութեամբը որդէն չաճերուն ծանօթ ՇԱՔԱՐԱՎԱՃԱՌ մըն է, և թէ վերջերս Եգիպտոս և Եւրոպա այցելած ու արհեստին ինչ ինչ կէտերը մօտէն ուսումնասիրած ըլլալով, իր վերոյիշեալ խանութներն և գործատունը արհեստին էն վերջին պահանջմանց համաձայն կատարելագործած է, այնպէս որ կարելի պիտի ըլլայ գտնել հոն հարմարեալ, անուան ազնուութեանց և խրախճանութեանց համար սեղան և ներոպական ամէն տեսակ ընտիր չաքարեղէններ, անուշեղէններ և ըմպելիներ, բաթիսքուիի վերաբերեալ խմորեղէններ ու ֆոնտան։

Թէ ի Պոլիս և թէ ի գաւառս յանձնարարութիւնք կը կատարուին ամենայն ճշտութեամբ և փութով ու % 30 զոհացուցիչ զեղչով։

Բերել տուած է նաև զարդարուն անդուսէ ֆանդէզի ապուերու և թղթերու մեծ մթերք մը։

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՀԵՐԱԿԼԷՍ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ

Կայսաբա, Գարահոյի հրապարակը (Թրամուէյի կայարանին ճիշդ դիմաց, 32)

Ամէնէն թարմ ու եւրոպական նոր բաղիւտ դեղերու հոսք մթերք, կատարեալ խնամք և խղճամիտ պատրաստութիւն դեղագրի։

Ամէն օր ամեն ժամ բժիշկ անպակաս է դեղարանէն, հիւանդին փափաքած որ և է բժիշկը ուզուած պահուն կրնայ ձեռք բերուիլ ի դիւրութիւն յաճախորդաց, նաև մէջերու քանակական և որակական տարբերածումը կը կատարուի 20 դրշ.ով։

Ղալաթիա, Թրամուէյի սթասիոնին ճիշդ դէմը, թիւ 32։ 1

(Պողոսկանիին կարգը)

ԳԱԹՐԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Կէօյիւա նէզլէէրիյէ սիզա, էգբսիրիւքլէր վէ նէֆէս տարլըզնա գարշը վէ եէնի պաշլամը վէրէմին թէտավիխնտէ թէէսիրաթը չիֆապախշոը հասէպիյէ մէմլէքէթիմիզ սէրաթէտան աթրպպահ հազիգէսնին էքսէրիա թագտիր վէ թանսնինի վէ մէճլիսը թրպպիյէ վէ Սըհհիյէ ումումիյէնին թասարիֆնի իհրաղ էյլէմիշ տիր։

Ումում տէբօ վէ էճզախանէլէրէ պուլունուր։ Թաշրատան սիրարը վուգուրնտա Եէնի ճամիի չէրիֆ մէրտիվէնլէրի գարշուսընտա Ռեպիտ պէյին էճզա տէբօսընա միւրաճաաթ օլունմալը տըր 18—80

ԶՈՒՏ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ

ԱՍՈՒԵՂԷՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մեծ մթերանոց զուտ Անգլիական և Սկովտական կարեւոր զործարաններէ արտադրուած ամէն տեսակ ասուեղէնի, չուխա, քազմիր, շաեագ, ֆասոնէ և ուրիշ ամէն կարգի կերպասներ՝ ամէն եղանակի ու ճաշակի յարմար։ Կը ծախուի մեծաքանակ և փոքրաքանակ։ Մասնաւոր դեղչ Պոլսոյ և գաւառներու համար։ Դիմել Կ. Պոլիս Հաճօբօլօ խան, թիւ 31։

Ա՛ԻԴԻՆԹՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍՍԻՍ ԻՏԻԼՄԻԾ

Բարիսաէ Բլաս Վանսամա, 9 Նօմէրոլու տաիրէի խուսուսի։

ՀԱՐԻՒՐ ՇԻՐԳԷՔԻՐ	ԷՕՄՐ ՇԻՐԳԷՔԻՐ
Սէրմաեէ վէ իսթիեաթ 119,000,000 ֆր.	Սէրմաեէ վէ իսթիեաթ 158,000,000 ֆր.
1902ՆԻՆ մագպուզաթը 24,000,000 »	1900 մագպուզաթը 12,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 279,000.000 »	Էօտէնէն զիեան 129,000,000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գէյմէթի 21,500,000 »	Սիկուրթալը էօմիւր 272,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐԳԷՔԻՐ զանէէթ միւսթա չէրտիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իսէր էՕՄԻԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւսթէլիֆ սուրէթաէ վէ խուսուսի էհվէն։

Ֆիեսթէյ էօմիւր սիկուրթա խէր։

ՇԻՐԳԷՔԻՆ ՊԱՆԴԱՍԸ «Պան [illegible] Սթանպոլ Ամանսը տախի Սթանպուլատա Սուլ [illegible] Օղլու բասաժընտա տըր։

ԶԱՐԴԱՐԱՆՔ ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐՈՒ

Տ. ԻՍԿԻՆ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Զագմագճըլար Սոգուջ, Մեծ Նոր խանի մէջ, վարի յարկ, թիւ 47

ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆԻ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ՄՈՄԵՐՈՒ փառաւոր զարդարումներովը ՀԱՄԲԱՒԻՍՐ եղած սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին ամէն տեսակ մետաքս երիզ, լէման ծաղիկ, կրլանդ, քղաք, ձեռնոց, մնտուկ, արծաթապատ ափսէ և մկրտութեան հագուստ։

Անգամ մը կ'արժէ այցելել սոյն վաճառատունը, տեսնելու համար ապրանաց տեսակի ճոխութիւնն ու ազնուութիւնը, և չատ մը ՖԱՆԹԷԶԻ ձեւեր մոմի կապուածներու որ ամէնէն դժուարահաճն իսկ կրնայ գոհացնել։

Մասնաւոր յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամքով և ճշդապահութեամբ։

ՄԻ՝ ԽԱԲՈՒԻՐ ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ ՄԱԱՆԱՃԻՐԴ ԶՈՒՆԻ

ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԳԼԽ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1844ԻՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Երաշխ. դրամագլուխ	56,000,000 ֆրանկ
Մինչեւ 1901ի վերջը վճարուած վնաս	101,720,000 »

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Երաշխ. Դրամագլուխ	36,000,000 ֆրանկ
Մինչեւ 1901ի վերջը վճարուած վնաս	25,000,000 »
Ապահովագրուած գումար	321,000,000 »

Ընդհանուր ծովային ապահովագրութիւն հիմնեալ 1818ին

ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍ. կը գտնուի Ֆրանսայի կառավարութեան և չորս պետական ժողովներու քննչրոլին տակ։

Այս վարչութի ընկերութիւնը գրեթէ ամէնէն մեծ վարկը կը վայելէ ամէն կողմ, որուն գործառնութեանց և վստահելիութեան վրայ գաղափար մը տալուն համար հոս թուենք մէկ քանին այն հարիւրաւոր մեծ հաստատութիւններէն, որոնք ապահովագրուած են ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍԻ։

Ֆրանսայի նահանգներու և գաւառներու կարգ մը պաշտօնատուններ՝ զատ, Բարիզի՝ Օբէրա, Վօտվիլ, Նուվօթէ, Ամպիկիւ, Ֆոլի-տրամաթիք և ուրիշ բազմաթիւ թատրոններ։

Պոն Մարչէ, Լուվրի վաճառատունները, Բիկմալիոնը, Բրէնթանի, Գէոտանիէթի, Օթել տը Վիլի և Սամարիթէնի մեծ վաճառանոցները։

Պանք տը Ֆրանսի մասնաճիւղերը, Բրէտի Ֆոնսիէն, Բրէտի Լիոնէն, Ֆրանս. մետաղներու, քիմիական արտադրութեանց ընկերութիւնները, Ֆրանսայի կեդր. Դեղարանը, Լուռուի հանքերը, կենդանաբանական պարտէզը և։ և։

* * *

Այս պերճախօս թուումներէն ետք, ա՛լ աւելորդ է խօսիլ այս ընկերութեան վրայ, որ, ինչպէս ըսինք, ամենամեծ վարկ մը կը վայելէ ամէն կողմ։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է ՔՐԵՏԻ ԼԻՈՆԷՆ

ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍԻ Պոլսոյ կողմի գործակալութիւն

Պոլիս, Մանմուտ Փաշա, Պէօյիւք Եըլտըզ խան, թիւ 14։

ԳԱՖՆԻԿ ԱՃԱՌԵԱՆ

Որ միանգամայն Պոլսոյ կողմի գործակալն է COMPAGNIE D'ASSURANCE GÉNERAL MARITIME (Ընդհ. ծովային ապահովագրական) Ընկերութեան։

Մանրամասն ամէն տեղեկութիւն հանրութեամբ կը տրուին բոլոր դիմողներուն։

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԵՆԱՑ, ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎԱՐ

Կ. ՅՍ. ՔԱԳ. ՍՈՒԱՆԶՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Ի ՎԻԵՆՆԱ 1860ԻՆ

Գրասենեակ Հաճօբօլօ խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ՀԻԱՍՕՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉ՝ Գ. ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը։—

35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրք. պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրք. նոյն գրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն իւր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումն կ'ներայատուորէ իւր օրէնքով։

ՏՕՔԹՈՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԱՆՈՒԹ ՄԱՄՆԱԳԷՏ

ԳԱՂԱԼԻԱԿԱՆ, ՄԱՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱՄԻԶԱՑԻՆ ԱՒՏԵՐՈՒԹ

ԲԵՐԿ, Մեծ Փողոցի ուղղութեան վրայ, Միքաք փողոց թիւ 4 ԱՄԷՆ ՕՐ։

Նիկոմիդիոյ մեր գործակալն է, Մեծ. Հաչիկ էֆ. Աճէմեան, որուն պէտք է դիմեն թերթիս բաժանորդ գրուիլ փափաքողները։

Տեր եւ Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ